

Управління культури і туризму, національностей та релігій

Сумської обласної державної адміністрації

Сумська обласна універсальна наукова бібліотека

Краєзнавці Сумщини

Сергій Побожій

Біобібліографічний покажчик

Випуск 2

Передмова

Другий випуск біобібліографічного покажчика «Сергій Побожій» продовжує знайомити читачів з творчим і науковим доробком кандидата мистецтвознавства, доцента кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Української академії банківської справи, художника, члена Національної спілки художників України, відомого сумського мистецтвознавця Сергія Івановича Побожія. У виданні подано інформацію, в основному, за період з 2004 (як виняток, деякі видання за 2001 і 2003 рр., які не ввійшли у перший випуск (Сергій Побожій : біобібліогр. покажч. / Сумська обл. універс. наук. б-ка. – Суми, 2004. – 90 с.) по травень 2014 р.

Покажчик відкриває стаття професора, кандидата мистецтвознавства, лауреата премій ім. О. Білецького та І. Огієнка Дмитра Горбачова «Краєзнавець усенького світу», присвячена творчості С. І. Побожія.

Посібник містить «Хронологію життя і діяльності» С. І. Побожія, складену самим мистецтвознавцем.

Покажчик включає публікації С. І. Побожія (окремі видання, виступи на наукових конференціях, статті в наукових збірниках, довідниках, журналах, газетах, каталоги виставок), матеріали, які вчений редагував, рецензії, інформацію про його участь як художника у виставках і про твори у музейних зібраннях і приватних колекціях, а також літературу про творчу діяльність дослідника.

Матеріал систематизований за типами видань, а в середині – в хронологічному порядку.

Покажчик відображає матеріали, опубліковані С. І. Побожієм як під своїм прізвищем, так і під криптонімом С. П.

Всі джерела опрацьовано *de visu* і проанотовано (у випадку, коли заголовок не розкриває змісту).

Інформація про публікації подана з максимальною повнотою, але не є вичерпною.

У виданні вміщено ескібриси художника-графіка Миколи Михайловича Бондаренка, уродженця с. Успенка Буринського району Сумської області, який працює в галузі ескібриса, станкової та книжної графіки.

Є допоміжний іменний покажчик.

Для науковців, краєзнавців, викладачів, бібліотекарів, студентської молоді та всіх, хто цікавиться художнім життям краю і України.

Краєзнавець усенького світу

Замість епіграфу наведу витяг з офіційного документу: «С. І. Побожій нагороджується за вагомий особистий внесок у розвиток української культури і високий професіоналізм». Цей величезний бібліографічний показник потверджує той лаконічний висновок. Сергій Побожій постає як невтомний трудар-культуролог, знавець й ентузіаст Сумщини, яку він прописує у світових мистецьких координатах. Так, приміром, поет-мистецтвознавець-театрознавець Іван Аксьонов з Путивля був першим історіографом Пікассо, поплічником діячів світової культури художниці Екстер і режисера Таїрова. А пов'язані з Сумщиною сезаніст Фальк, імпресіоніст Левченко, реалісти Рєпін, Серов, Крамської, Васильєв, романтик Трутовський, футурист Бурлюк, абстракціоніст Малевич, символіст Петров-Водкін, творчість яких блискуче дослідив Сергій Іванович, завдяки «сумській» оптиці дослідника стали інакшими, цікавішими і зрозумілішими у своїх інтенціях.

С. Побожій є також видатний історик українського мистецтвознавства. Харківська університетська школа істориків мистецтва, як довів С. І., була потужною доти, поки не зачистили її «рукасті» більшовики. Мистецтвознавці – мученики, як назвав їх наш дослідник, були правдиві велети науки – Таранушенко, Шміт, Жолтовський...

Сам Побожій є гідний продовжувач традицій золотого віку мистецтвознавства. Проте він вживає найновітніших методик – структурної, міфопоетичної, феноменологічної, психологічної (так, проаналізовано по-неофрейдистському психологічні витoki і мотивації творчості Рєпіна, як також сміхова культура його «Запорожців»).

Унікальність Побожія-мистецтвознавця полягає ще й у тому, що він талановитий художник. У своєму мистецтві він часто настроєний на мистецькі епохи, знавцем яких він є, як і годиться мистцеві доби постмодернізму. Скажімо, може скористатися з оригінальних назв творів своїх попередників, як, приміром, «Лейтлінія руху», на згадку про твір улюбленого свого Давида Бурлюка .

Цікавить його і проблема колекціонування, як на Сумщині, так і в світі, і животрепетна тема аукціонного ціноутворення.

Дмитро Горбачов,
*професор, кандидат мистецтвознавства,
лауреат премій ім. О. Білецького та І. Огієнка.*

ХРОНОЛОГІЯ ЖИТТЯ І ДІЯЛЬНОСТІ

19 вересня 1954 – народився у м. Вольську Саратовської області у родині військовослужбовця.

1961–1971 – навчався у СШ № 12 м. Конотоп Сумської області.

1971–1975 – вступив на філологічний факультет Кримського державного педагогічного інституту і закінчив Сімферопольський державний університет.

1975–1978 – вчителював у СШ № 1 смт Нижньогірський Кримської області.

1978–1984 – навчання у Київському державному художньому інституті на факультеті теорії та історії мистецтва.

1979–1980 – служба у лавах Радянської Армії.

1982 – нагороджений Грамотою Центрального Комітету ЛКСМ України та Міністерства вищої і середньої спеціальної освіти УРСР за I місце, зайняте в республіканському турі Всесоюзної олімпіади «Студент і науково-технічний прогрес» (1981–1982 навчальний рік) із спеціальності «Історія і теорія мистецтва».

1982 – нагороджений Почесною грамотою Київського державного художнього інституту за активну участь у проведенні студентської науково-теоретичної конференції, присвяченої 1500-річчю м. Києва.

1983 – нагороджений Почесною грамотою Київського державного художнього інституту за активну участь у конкурсі, присвяченому 113-й річниці з дня народження В. І. Леніна (2-а премія).

1983 – зайняв 2-е місце у республіканському турі Всесоюзної олімпіади «Студент і науково-технічний прогрес» (1982–1983 навчальний рік) з предмета «Історія та теорія мистецтв» (Київ). Зайняв 3-е місце на заключному турі Всесоюзної олімпіади «Студент і науково-технічний прогрес» (м. Ленінград).

1984–1986 – методист з декоративно-прикладного мистецтва, старший методист з образотворчого мистецтва Сумського обласного науково-методичного центру.

1985 – нагороджений грамотою Міністерства культури УРСР за організацію республіканської виставки дитячого есклібриса у Києві.

1986–1997 – заступник директора з наукової роботи Сумського художнього музею.

1988 – поїздка до Італії у складі групи сумських художників і мистецтвознавців. Знайомство з пам'ятками архітектури і мистецтва Флоренції, Сан-Джиміньяно, Сієни, Ассізі, Перуджи, Риму, Венеції, Удіне.

1989–1992 – навчання у заочній аспірантурі Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України.

1986–1995 – ініціатор і організатор наукових конференцій, присвячених творчості видатних художників і мистецтвознавців: Г. Нарбута (1986, м. Суми), І. Кавалерідзе (1987, м. Суми, м. Ромни), Ф. Шміта (1988, м. Харків), С. Таранушенка (1989, м. Лебедин), Ф. Ернста (1991, м. Суми), а також наукових конференцій у художньому музеї (м. Суми, 1990, 1995).

1992 – поїздка до Італії з виставкою ікон з колекції Сумського художнього музею. Знайомство з культурою Північної Італії (Лонгароне, Кортіна д'Ампеццо, Падуя, П'єве ді Кадоре, Фельтре, Венеція, Верона).

1991–1996 – куратор мистецького проекту «Сучасні художники – Малевичу», виставки якого відбулися у музеях Конотопа, Білопілля, Сум, Києва, Калінінграда, Гданська (Польща).

1991–1998 – керівник Сумської філії «Малевич–Центру».

1990 – вступ до Спілки художників України.

1994 – захист дисертації «Становлення й розвиток мистецтвознавства у Харківському університеті (1805–1920 рр.)» на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства в Спеціалізованій раді Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України.

1994 – нагороджений премією газети «Червоний промінь» (м. Суми) за низку статей, опублікованих у 1993 році у цій газеті.

1995–2000 – член правління мистецького центру «Собор» (м. Суми).

1995 – автор сценарію фільму «Явлення «Чорного квадрата» на Конотопському озері» (студія телебачення «Оріон», Конотоп), присвяченого 100-річчю перебування Казимира Севериновича Малевича у Конотопі. Організатор, куратор і учасник виставки «Шляхи творчості-2» у Конотопському краєзнавчому музеї.

1996 – організатор мистецького свята «Бурлюк у Рябушках».

1997 – персональна виставка «Горизонти пам'яті» у Сімферопольському художньому музеї.

1997 – старший викладач кафедри соціально-гуманітарних дисциплін Української академії банківської справи (Суми).

1997–2006 – член редакційної колегії наукового журналу з історії та культури України «Сумська старовина» (видання Сумського державного університету).

З 1998 – керівник галереї мистецтв «Академічна» УАБС НБУ. Організатор виставкових проектів та мистецьких вечорів у галереї.

1999 – учасник і куратор другої виставки сумських художників «Слобожанські імпресії» у м. Целле (Німеччина).

2001 – нагороджений Почесною грамотою Української академії банківської справи за плідну, самовіддану працю по організації естетичного виховання студентів, за вагомий особистий внесок у становлення академії як осередку культурного життя.

2002 – присвоєно звання доцента.

2002–2010 – експерт Арт-рейтингу Асоціації артгалерей України.

2003 – нагороджений Почесною грамотою управління культури Сумської облдержадміністрації за вагомий особистий внесок у розвиток і пропаганду образотворчого мистецтва в області, високу професійну майстерність та з нагоди Дня художника.

2003 – нагороджений Почесною грамотою Української академії банківської справи за плідну наукову та мистецьку діяльність, культурно-освітнє виховання студентів, запровадження нових традицій в академії та з нагоди 5-річчя мистецької галереї «Академічна».

2004 – нагороджений Подякою Сумської обласної громадської організації «Центр соціально-гуманітарного розвитку «Рідний край» за активну участь у здійсненні проекту по створенню енциклопедичного довідника «Сумщина в іменах».

2004 – нагороджений Почесною грамотою Національної спілки художників України за вагомий особистий внесок у розвиток образотворчого мистецтва та з нагоди 20-річчя заснування Сумської обласної організації НСХУ.

2004 – нагороджений Почесною грамотою Голови Сумської обласної державної адміністрації за значний особистий внесок у розвиток української культури, активну освітницьку діяльність, вагомі творчі здобутки та високий професіоналізм.

2005 – член журі творчого конкурсу мистецьких проектів від України на 51 Венеціанську бієнале.

2005–2011 – лектор артшколи: арт менеджмент Асоціації арт галерей України. Лекції на тему: «Ціноутворення на твори мистецтва», «Корпоративні колекції, принципи створення та функціонування».

2007 – ідея та участь у мистецькому проекті «Будетлянин Давид Бурлюк», організованому Сумською обласною державною адміністрацією, Українською академією банківської справи НБУ, Сумською обласною організацією Національної спілки художників України з нагоди 125-ї річниці від дня народження Д. Бурлюка (1882–1967) (Суми, Лебедин).

2007 – учасник міжнародного мистецького пленеру, присвяченого 125-річчю від дня народження Д. Бурлюка (Лебедин).

2008 – диплом III ступеня журналу «Образотворче мистецтво» за публікації 2008 року.

2009 – нагороджений Грамотою міського голови за активну участь у культурно-мистецькому житті міста, вагомий внесок у розвиток національного мистецтва, формування естетичних смаків населення, піднесення іміджу міста Суми на світовій культурній ниві та з нагоди Дня художника.

2011 – відвідування лекції ідеолога трансавангарду Акілле Боніто Оліва «Італійський трансавангард» (Київ, квітень).

2011 – нагороджений Почесною відзнакою Сумської міської ради «За заслуги перед містом» III ступеня.

2012 – експерт мистецького проекту «Комунікація XXI».

2012, травень – учасник V міжнародного мистецького пленеру «Моє місто» (Глівіце, Польща). Твір С. Побожія «Вітання з Глівіц» (папір, пастель, 50x65) був відібраний організаторами пленеру до мистецького зібрання Музею Глівіце.

2013 – нагороджений Грамотою Державного історико-культурного заповідника у м. Путивлі за значний особистий внесок у справу дослідження, пропаганди і популяризації культурної спадщини рідного краю.

2013 – Грамота Сумської обласної ради за багаторічну творчу працю, вагомий особистий внесок у розвиток і пропаганду українського образотворчого мистецтва.

2013–2014 – читання публічних лекцій циклу «Імена» (К. Д. Фридрих, П. Сезанн, Е. Мунк, К. Малевич, В. Кандинський, Й. Бойс, Б. Віола, Я. Кунеліс) в Агенції промоції «Суми».

2014 – переможець загальноакадемічного рейтингу «Культурно-мистецька подія року – 2013» як організатор акції «Мистецький практикум : «Український авангард : Історія. Імена. Події».

2014, травень – учасник VII міжнародного мистецького пленеру «Моє місто» (Глівіце, Польща).

І. ПУБЛІКАЦІЇ

Окремі видання

1. **З історії** українського мистецтвознавства : зб. ст. – Суми : Університетська книга, 2005. – 184 с. : іл.

У книзі досліджується інтелектуальна спадщина представників Харківської школи мистецтвознавства – Є. К. Редіна, М. Ф. Сумцова, Ф. І. Шміта, О. І. Білецького, Д. П. Гордєєва, С. А. Таранушенка та ін.

2. **Валентин Серов і Сумщина.** – Суми : Університетська книга, 2005. – 74 с. : іл.

У книзі простежено зв'язки видатного російського художника В. О. Серова (1865–1911) із Сумщиною. Розглядаються графічні та живописні твори, виконані митцем в Охтирці та Михайлівці, та аналізуються портрети представників родин Драгомирових, Капністів, Харитоненків, Щербатових.

3. **Петро Левченко і Сумщина.** – Суми : Університетська книга, 2006. – 90 с. : іл.

У книзі розглядаються зв'язки відомого українського художника П. О. Левченка (1856–1917) із Сумщиною, зокрема з Путивлем. Аналізуються твори живопису і графіки, виконані митцем у цьому місті, особливості етюдів путивльської серії, визначається їхня роль і місце в творчості художника.

4. **«Бубновий валет» і Сумщина.** – Суми : Університетська книга, 2007. – 112 с. : іл.

У книзі розглядаються зв'язки з Сумщиною відомих митців – художників і критиків Д. Бурлюка, О. Грищенка, К. Малевича, В. Барта, Р. Фалька, І. Аксьонова, які були пов'язані з художнім об'єднанням «Бубновий валет». Окремо аналізуються твори живопису і графіки, виконані Р. Фальком на Лебединщині та в Конотопі, а також визначено їх роль і місце у творчості художника.

5. **Міжнародний пленер**, присвячений 125-річчю від дня народження видатного українського художника, поета, критика і теоретика футуризму Давида Давидовича Бурлюка (1882–1967) / Сумська обласна державна адміністрація та ін. ; авт. тексту, уклад. С. Побожій. – Лебедин, 2007.

Іл. : Лейт-лінії руху. 2007.

6. **Галерея** мистецтв «Академічна» 1998–2008 / уклад. канд. мистецтвознавства С. Побожій ; ДВНЗ «Українська академія банківської справи». – [Суми, 2008]. – 32 с.

Іл. : *Selva oscura*. 2004.

7. **Забуті** художники і Сумщина : моногр. – Суми : УАБС НБУ, 2008. – 157 с. : 16 арк. іл.

У книзі подано монографічні дослідження про маловідомих художників, які народилися або проживали на Сумщині в кінці XIX – початку XX ст.: Ю. Бразоль, К. Власовського, О. Красовського, Б. Комарова. Об'єднуючим чинником є те, що їхні імена загубилися в історії мистецтва і невідомі широкому загалу. Аналізуючи твори живопису і графіки, автор намагався показати їх творчий доробок на широкому культурному просторі та в європейському художньому контексті.

8. **Ілля Рєпін і Сумщина** : моногр. – Суми : УАБС НБУ, 2009. – 107 с. : 8 арк. іл.

У книзі простежено зв'язки видатного художника І. Ю. Рєпіна (1844–1930) із Сумщиною. Розглядаються портрети Михайла та Софії Драгомирових, написані І. Рєпіним, В. Серовим, З. Серебряковою. Аналізується процес створення образу Сірка для картини «Запорожці», прототипом якого був видатний військовий діяч, генерал М. І. Драгомиров, уродженець м. Конотопа. Розглядаючи твори живопису і графіки, автор намагався показати творчий доробок І. Рєпіна на широкому культурному тлі та в мистецькому контексті тієї доби.

9. **Вибране. Favourites.** Із зібрання Української академії банківської справи Національного банку України / галерея мистецтв «Академічна» ; уклад. С. І. Побожій ; відп. за вип. А. Г. Ярова. – [Суми, 2012]. – 58 с. : іл.

Іл. : Путивль. Увечері. 2003.

До альбому увійшли твори живопису та графіки художників з України, Польщі, Хорватії та Швейцарії із мистецького зібрання Української академії банківської справи Національного банку України.

10. **Мистецтвознавчі** нариси : моногр. – Суми : УАБС НБУ, 2013. – 416 с. : 112 арк. іл.

У книзі простежено зв'язки видатних російських та українських художників І. Рєпіна, В. Серова, П. Левченка, К. Петрова-Водкіна, О. Матвєєва, М. Нестерова із Сумщиною. Розглядаються твори мистецтва, створені ними під час перебування на сумській землі. Аналізується процес створення портретів наших земляків: Капністів, Драгомирових, С. Крачковського. Розглядаючи мистецькі твори забутих художників – Ю. Бразоль-Леонтьєвої, К. Власовського, О. Красовського та Бор. Комарова, автор вводить їх до широкого культурного контексту доби.

Іл. : Куличанський пейзаж. 2003.

11. **Історія** української культури : слов. термінів і понять / Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України» ; [уклад. С. І. Побожій]. – Суми, 2014. – 38 с.

У книгах

12. **Александрочкін** Юрій Михайлович // Енциклопедія сучасної України. – Т. І. – К., 2001. – С. 361: фото.

13. **Алфьорови** // Сумщина в іменах : енцикл. довід. / Сум. держ. ун-т ; Рекламно-видавниче об-ня «АС-Медіа» ; голов. ред. В. Б. Звагельський. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Суми : Фолігрант, 2004. – С. 8.

14. **Барт** Віктор Сергійович // Там само. – С. 26–27.

15. **Бондаренко** Микола Михайлович // Там само. – С. 46.

16. **Брускетті-Митрохіна** Аліса Яківна // Там само. – С. 53.

17. **Бурлюк** Давид Давидович // Там само. – С. 59.

18. **Веніг** Олександр Карлович // Там само. – С. 69.

19. **Вербицький** Ананій Олексійович // Там само. – С. 69.

20. **Гавриленко** Григорій Іванович // Там само. – С. 86.

21. **Грищенко** Ніна Петрівна // Там само. – С. 109–110.

22. **Ернст** Федір (Теодор) Людвігович // Там само. – С. 140–141.

23. **Крамської** Іван Миколайович // Там само. – С. 230.

24. **Ломикін** Костянтин Матвійович // Там само. – С. 270.

25. **Майковський** Іполит Данилович // Там само. – С. 281.

26. **Малевич** Казимир Северинович // Там само. – С. 288.

27. **Маринич** Микола Якович // Там само. – С. 292.

28. **Матвєєв** Олександр Терентійович // Там само. – С. 297.

29. **Матюнін** Павло Павлович // Там само. – С. 297.

30. **Накамулі** (Бек) Віра Євгенівна // Там само. – С. 324.

31. **Нівінський** Гнат Гнатович // Там само. – С. 331–332.

32. **Нікольська** Олена Олександрівна // Там само. – С. 332–333.

33. **Петров-Водкін** Кузьма Сергійович // Там само. – С. 365.

34. **Рєдін** Єгор Кузьмич // Там само. – С. 387.

35. **Свєдомські** (Олександр Олександрович, Павло Олександрович) // Там само. – С. 411.

36. **Єров** Валентин Олександрович // Там само. – С. 417–418.

37. **Столбіна** Надія Львівна // Там само. – С. 444.

38. **Фальк** Роберт Рафаїлович // Там само. – С. 482.

39. **Міфологічний** світ Олександра Садовського // Олександр Садовський : альб. – К., 2005. – С. 38–41.

40. **Казимир Малевич** як педагог // «Він та я були українці». Малевич та Україна : антол. / уряд. : Д. Горбачов, С. і О. Папета. – К., 2006. – С. 352–356.

41. **Митці** Слобожанщини // Мій край Слобожанський. Сумський район : зб. іст.-краєзнавчих матеріалів. – К. : Фолігрант, 2006. – С. 94–96.

Про зв'язки видатних художників з Сумським повітом (районом) (Ф. Васильєв, І. Крамської, К. Трутовський та ін.).

42. **Іван Гапochenко** // Художники Сумщини : альб. Сумської обл. орг. Національної спілки художників України / відп. за вип. І. Гапochenко. – Суми : Собор, 2006. – С. 24.

43. **Юлія Гапochenко** // Там само. – С. 28.

44. **Олександр Дяченко** // Там само. – С. 40.

45. **Микола Жулінський** // Там само. – С. 56.

46. **Віктор Михайличенко** // Там само. – С. 68.

47. **Сергій Півторак** // Там само. – С. 78.

48. **Олег Прокопчук** // Там само. – С. 86.

49. **Олександр Садовський** // Там само. – С. 94.

50. **Микола Сіробаба** // Там само. – С. 106.

51. **Володимир Смірнов** // Там само. – С. 110.

52. **Геннадій Солдатов** // Там само. – С. 114.

53. **Ігор Швачунов** // Там само. – С. 130.

54. **Добужинський Мстислав Валеріанович** // Енциклопедія сучасної України. Т. 8 : Дл–Дя. – К., 2008. – С. 165.

У збірниках наукових праць

55. **Путивльські** пейзажі у контексті творчості П. О. Левченка // Путивльський краєзнавчий збірник. Вип. 2 / Держ. іст.-культ. заповідник у м. Путивлі. – Суми : МакДен, 2005. – С. 162–175.

56. **Традиції** колекціонування на Слобожанщині. Приватні і корпоративні колекції. Перспективи розвитку // Сумський обласний краєзнавчий музей: історія та сьогодення : (зб. наук. ст.) / Сумський обл. краєзнавчий музей. – Суми : МакДен, 2005. – С. 85–94.

57. **Художні** ідеї та паралелі у творчості Б. Комарова // Художній музей : зб. ст. і матеріалів (до 85-річного ювілею Сумського обласного художнього музею ім. Н. Онацького). – Суми : Університетська книга, 2005. – С. 127–134.

58. **К. Петров-Водкін** у Сумах // Краєзнавчий збірник : ст. та матеріали / за ред. В. С. Терентьєва ; Сумський обл. краєзнавчий музей. – Суми : Університетська книга, 2006. – С. 174–184 : іл.

59. **Из истории** украинского искусствознания. Феномен Харьковской университетской школы искусствознания // Собор лиц : сб. ст. / под ред. М. Б. Пиотровского и А. А. Никоновой. – СПб., 2006. – С. 86–95.

60. **Путивль** як мистецьке та літературне урочище // Путивльський краєзнавчий збірник. Вип. 3 / Держ. іст.-культ. заповідник у м. Путивлі. – Суми : Університетська книга, 2007. – С. 239–250.

Публікація розділу книги «Петро Левченко і Сумщина».

61. **Дослідник** творчості Пікассо І. Аксьонов з Путивля // Путивльський краєзнавчий збірник. Вип. 4 / Держ. іст.-культ. заповідник у м. Путивлі. – Суми : Університетська книга, 2008. – С. 184–193.

62. **«Князь Ігор»** у сценографії конструктивізму // «Слово о полку Ігоревім» та його епоха (Словознавство. Вип. II) : матеріали XIII міжнар. наук. конф. (Суми–Путивль, 7–9 черв. 2007) / Сум. держ. ун-т ; Іст.-культ. музей-заповідник у м. Путивль та ін. – Київ ; Суми ; Путивль : Вид-во СумДУ, 2008. – С. 311–316.

63. **Приватні** колекції як соціо-культурний феномен // Сучасна картина світу: природа, суспільство, людина : зб. наук. пр. / Держ. вищий навч. заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України». – Суми : УАБС НБУ, 2008. – С. 274–278.

64. **«Запорожці»** та сміхова культура (уривок з монографії «Ілля Рєпін і Сумщина») // Художня культура. Актуальні проблеми. Вип. 6. – К., 2009. – С. 295–299.

65. **Поет** Григорій Петніков у Путивлі // Путивльський краєзнавчий збірник. Вип. 5 / Путивльський держ. іст.-культ. заповідник у м. Путивлі. – Суми : Університетська книга, 2009. – С. 258–267.

Життєвий і творчий шлях поета Г. Петнікова (1894–1971) з кола художників авангардного спрямування, його перебування в Путивлі наприкінці 30-х років ХХ ст.

66. **Н. Гончарова** и М. Цветаева: диалоги в пространстве культуры // Н. К. Рерих и его современники. Коллекции и коллекционеры : материалы науч.-практ. конф. 2007–2008 гг. / Одесский дом-музей Н. К. Рериха. – Одесса, 2009. – С. 438–448.

67. **Творчість** О. Красовського в культурному контексті епохи // Художник у провінції : матеріали міжнар. наук. конф. (24–25 верес. 2009 р., м. Суми) / Сумський обл. художній музей ім. Н. Х. Онацького ; заг. ред., уклад. Л. К. Федевич. – Суми : Університетська книга, 2009. – С. 133–143.

Творчий доробок О. А. Красовського (1884–?), твори якого зберігаються у Лебединському міському художньому музеї ім. Б. К. Руднева.

68. **І. Репін** у Конотопі // Конотопські читання. Вип. I : зб. наук. пр. за результатами Конотопських читань 2010 р. / Конотопський міський краєзнавчий музей ім. О. М. Лазаревського. – Конотоп, 2010. – С. 116–124.

69. **Портрети С. Драгомирової-Лукомської** // Військова та культурно-освітня спадщина генерала М. І. Драгомирова : [зб. наук. публ.]. Вип. II / Конотопський міський краєзнавчий музей ім. О. М. Лазаревського. – Конотоп, 2010. – С. 74–86.

З історії написання портретів дочки генерала Михайла Драгомирова з Конотопу – Софії Драгомирової-Лукомської.

70. **ФТІМ** – кузня мистецтвознавчих кадрів // Українська академія мистецтва : дослідницькі та наук.-метод. пр. : спецвип. / відп. за вип. О. К. Федорук. – К., 2010. – С. 423–427.

Спогади автора про викладачів факультету теорії та історії мистецтва Київського державного художнього інституту кінця 1970-х – першої половини 1980-х років.

71. **Юлія Бразоль-Леонтьєва**. Скульптор, живописець і колекціонер // Краєзнавчий збірник : ст. та матеріали / Сумський обл. краєзнавчий музей ; за ред. В. С. Терентьєва. – Суми, 2010. – С. 206–217.

72. **Алексей Андреевич Красовский (1884–?)** – художник и коллекционер из провинции // Н. К. Рерих и его современники. Коллекции и коллекционеры : материалы науч.-практ. конф., 2009 г. Вып. 8 / Одесский дом-музей Н. К. Рериха. – Одесса, 2010. – С. 436–449.

73. **Міфопоетика** як основа творчого методу О. Садовського // Світогляд–філософія–релігія : зб. наук. пр. Вип. I / Держ. вищий навч. заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України» та ін. ; за заг. ред. І. П. Мозгового. – Суми : УАБС НБУ, 2011. – С. 264–274.

Аналіз творів заслуженого художника України з м. Суми О. Садовського (нар. 1951 р.) на тему «Лісової пісні» Лесі Українки.

74. **«Истинный собиратель» Степан Петрович Крачковський** // Конотопські читання. Вип. II : зб. публ. за результатами Конотопських читань 2011 р. / Конотопський міський краєзнавчий музей ім. О. М. Лазаревського. – Конотоп, 2011. – С. 77–84.

Життєвий і творчий шлях збирача творів мистецтва С. П. Крачковського (1866–1916), уродженця м. Конотоп, та його колекцію.

75. **Конотопські** твори Р. Р. Фалька // Конотопські читання. Вип. III : зб. публ. за результатами Конотопських читань 2012 р. / Конотопський міський краєзнавчий музей ім. О. М. Лазаревського. – Конотоп, 2012. – С. 126–130.

Аналіз робіт Р. Р. Фалька (1886–1958), написаних митцем у Конотопі.

76. **Психологічні** особливості творчості І. Рєпіна // Світогляд–філософія–релігія : зб. наук. пр. Вип. 2 / Держ. вищий навч. заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України» та ін. ; за заг. ред. І. П. Мозгового. – Суми : УАБС НБУ, 2012. – С. 266–277.

У статті аналізується полотно видатного художника І. Рєпіна «Запорожці» в контексті сміхової культури. Висувається гіпотеза, згідно з якою пояснюється творчість митця з психологічної точки зору.

77. **Деякі** аспекти візуалізації героїчного епосу в образотворчому мистецтві та сценографії // Світогляд–філософія–релігія : зб. наук. пр. Вип. 3 / Держ. вищий навч. заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України» та ін. ; за заг. ред. І. П. Мозгового. – Суми : УАБС НБУ, 2012. – С. 245–254.

У статті простежуються основні етапи ілюстрування давньоруської писемної пам'ятки «Слово о полку Ігоревім». Проводиться аналіз дискусійних статей щодо оформлення сцени українськими художниками театру.

78. **Експериментальний** характер творчості Миколи Жулінського // Світогляд–філософія–релігія : зб. наук. пр. Вип. 4 / Держ. вищий навч. заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України» та ін. ; за заг. ред. І. П. Мозгового. – Суми : УАБС НБУ, 2013. – С. 285–293.

79. **З епістолярій** Дмитра Айналова та Олексія Миронова до Миколи Сумцова // Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. III : зб. наук. пр., присвяч. 150-літтю з дня народження Єгора Кузьмича Рєдіна (1863–1908) / відп. ред. д-р іст. наук, проф. Ю. А. Мицик ; упоряд. Д. С. Гордієнко, В. В. Корнієнко. – К., 2013. – С. 211–219.

80. **Пейзажно-етюдний** живопис І. Ю. Рєпіна та В. Д. Полєнова. (До проблеми пленерного живопису у російському мистецтві др. пол. XIX століття) // Конотопські читання : зб. публ. за результатами Конотопських читань 2013 р. Вип. IV / Конотопський міський краєзнавчий музей ім. О. М. Лазаревського. – Донецьк : Ноулідж, 2013. – С. 97–103.

81. **Є. Рєдін:** «Від своєї подорожі до Путивля я дуже задоволений» // Путивльський краєзнавчий збірник. Вип. 7 / Держ. іст.-культ. заповідник у м. Путивлі. – Суми : Університетська книга, 2013. – С. 247–258.

Творчий шлях історика мистецтва Є. К. Рєдіна (1863–1908), його перебування у Путивлі.

82. **Методологічний** інструментарій у мистецтвознавчому дослідженні // Світогляд–філософія–релігія: зб. наук. пр. Вип. 5 / за заг. ред. д-ра філос. наук, проф. І. П. Мозгового. – Суми : УАБС НБУ, 2014. – С. 105–114.

Про методологічні засади, використані автором у монографії «Мистецтвознавчі нариси» (2013).

У журналах

83. **«Я вижу, Христос из иконы бежал...».** Художні ідеї та паралелі у мистецтві модерну та авангарду // Сумська старовина (Суми). – 2003. – №№ XI–XII. – С. 178–190.

Аналіз творів маловідомого художника Б. Комарова з колекції Роменського краєзнавчого музею.

84. **Делакруа:** «Жити матеріальними турботами – не значить жити» // Галерея. – 2004. – № 1(17). – С. 30–31: іл.

Про ціноутворення на твори французького художника-романтика Е. Делакруа (1798–1863).

85. **Поль Дюран-Рюель:** «Твір мистецтва захоплює по-справжньому лише тоді, коли належить вам» // Галерея (Суми). – 2004. – № 2–3 (18–19). – С. 32–33 : фото.

Про французького маршала П. Дюрана-Рюеля (1831–1922).

86. **Едгар Дега:** «як я ненавиджу продавати» // Галерея. – 2004. – № 4 (20). – С. 36–37 : іл. : Побожій С. Едгар Дега. 2004. Пастель.

Про ціноутворення на твори французького художника Е. Дега (1834–1917).

87. **Р. Фальк** і Сумщина. Деякі аспекти творчості художника періоду «Бубнового валета» // Сумська старовина. – 2004. – №№ XIII–XIV. – С. 91–105.

88. **«Ті, хто роблять на мистецтві бізнес – шахраї»** – Пабло Пікассо // Галерея. – 2005. – № 1 (21). – С. 30–31: іл.

Про ціноутворення на твори іспанського художника П. Пікассо (1881–1973).

89. **Сезанн:** «Буржуа затискують свої грошенята» // Галерея. – 2005. – № 2 (22). – С. 26–27 : фото.

Про ціноутворення на твори французького художника П. Сезанна.

90. **Рубенс:** «які повільні государі, коли їм доводиться платити» // Галерея. – 2005. – № 3–4 (23–24). – С. 20–21: іл.

Про ціноутворення на твори фламандського художника П. П. Рубенса (1577–1640).

91. **К. Петров-Водкін** і Сумщина (проблеми сакрального живопису в творчості художника) // Сумська старовина. – 2005. – № XV. – С. 23–39.

Розглядається стан архітектурного сакрального живопису в Україні на прикладі творчості видатного російського митця К. Петрова-Водкіна.

92. **В. Барт** і Сумщина. З історії мистецьких зв'язків у мистецтві першої третини ХХ ст. // Сумська старовина. – 2006. – № XVIII – XIX. – С. 75–88.

Розглядаються проблеми мистецької освіти на Сумщині та в Московському училищі живопису, ліплення і зодчества на початку ХХ ст. Досліджується творчий шлях художника В. Барта.

93. **Гейнсборо:** «Я можу сказати, що вигідно продав на ринку моїх поросят» // Галерея. – 2006. – № 3–4 (27–28). – С. 30–31: іл.

Про ціноутворення на твори англійського художника Т. Гейнсборо (1727–1788).

94. **Оксана Берладіна**: «Працювати в Україні й для України» : (з історії Харківського осередку мистецтвознавства) // Образотворче мистецтво (Київ). – 2006. – № 4 (60). – С. 52–53.

95. **Рембрандт**: «У цей час гроші мені були б до речі» // Галерея. – 2006. – № 1–2 (25–26). – С. 38–39 : іл.

Про ціноутворення на твори живопису та графіки голландського художника Рембрандта ван Рейна (1606–1669).

96. **Поль Гоген**: «Я полюю за грошима» // Галерея. – 2007. – № 3–4 (31–32). – С. 43–45 : іл.

Про ціноутворення на твори французького художника-постімпресіоніста П. Гогена (1848–1903).

97. **Крымская** осень Федора Шмита // Историческое наследие Крыма (Сімферополь). – 2007. – № 17. – С. 98–101.

Про зв'язки історика мистецтва Ф. І. Шміта з Кримом.

98. **К. Власовський** і Сумщина (до вивчення творчості забутих художників кінця ХІХ – початку ХХ ст.) // Сумська старовина. – 2007. – № ХХІІІ. – С. 115–129.

Розглядається творчий доробок художника К. Власовського та його роль і місце у художньому житті Сумщини у кінці ХІХ – на початку ХХ ст. Аналізуються живописні та графічні твори, виявляються їхні типологічні особливості та проблеми художньої індивідуальності.

99. **Будетлянин** Давид Бурлюк // Там само. – С. 152.

Про мистецький проект «Будетлянин Давид Бурлюк», присвячений 125-річчю від дня народження українського митця Д. Бурлюка.

100. **Левітан**: «Тому причиною страшне безгрошів'я» // Галерея. – 2007. – № 1–2 (29–30). – С. 34–35 : іл.

Про ціноутворення на твори російського художника І. Левітана (1860–1900).

101. «Жду Вас, зная ежегодный ваш приезд в свой уголок». Листи художника Костянтина Власовського до Миколи Сумцова // Сумський історико-архівний журнал (Суми). – 2008. – № IV–V. – С. 145–148.

Публікація листів К. Власовського до історика літератури та мистецтва М. Сумцова з Історичного архіву України (м. Київ).

102. **Будетлянин** Давид Бурлюк // Образотворче мистецтво. – 2008. – № 1 (65). – С. 94–95 : іл., фото.

Про заходи на Сумщині з приводу 125-ліття від дня народження Д. Бурлюка.

103. **Галереї** мистецтв «Академічна» – 10 років // Галерея. – 2008. – № 3–4 (35–36). – С. 8.

104. **Галерея** мистецтв «Академічна» // Архифакт (Суми). – 2008. – № 1 (апр.). – С. 54–59 : іл., фото.

До 10-річчя діяльності галереї мистецтв «Академічна».

105. **З історії** мистецьких об'єднань 1990-х рр. // Галерея. – 2008. – С. 45–49.

Про діяльність Сумської філії «Малевич-Центру» з 1991 по 1998 рр.

106. **Юлія Бразоль** і Сумщина. Історико-краєзнавчі аспекти у дослідженні творчості художниці // Сумська старовина. – 2008. – № XXV. – С. 204–214.

Розглядається творчий доробок маловідомої художниці Ю. Бразоль, життєвий шлях якої був тісно пов'язаний з Сумщиною. Підкреслюється роль і значення історико-краєзнавчих джерел у питаннях атрибуції творів графіки, живопису та скульптури.

107. **Вазарі**: «І хоча був він багатий, але жив у бідності» // Галерея. – 2009. – № 1–2 (37–38). – С. 71–73.

Про ціноутворення на твори італійського художника, скульптора та архітектора Мікеланджело.

108. **Олексій Красовський**. Матеріали до біографії художника // Сумський історико-архівний журнал. – 2009. – № VI–VII. – С. 133–140.

У статті аналізуються архівні документи та історико-краєзнавчі матеріали, які допомагають прослідкувати основні віхи життєвого шляху художника.

109. «**Черепиця** замінила соломку» на будинку Руссо в Барбізоні // Галерея. – 2009. – № 3–4 (39–40). – С. 53–56.

Про ціноутворення на твори художників барбізонської школи (Т. Руссо, Ф. Мілле, Діаз де ла Пенья, К. Коро).

110. «**В цілях** прийняття мер к охроне памятников старины и искусства» (Рапорт історика мистецтва Д. Гордєєва про поїздку до Лебединського повіту) // Сумський історико-архівний журнал. – 2010. – № VIII–IX. – С. 76–80.

У публікації подано архівний документ, автором якого є український історик мистецтва Д. Гордєєв. В ньому йдеться про його поїздку на Лебединщину з метою рятування від пограбування архівів та пам'яток мистецтва.

111. **З історії** мистецького життя Сумщини 80-х рр. ХХ ст. // Галерея. – 2010. – № 1–2 (41–42). – С. 50–52.

Про мистецький конкурс, організований італійською фірмою «Даніелі» у Сумах в 1988 р. серед сумських художників та про поповнення Сумського художнього музею творами сучасного мистецтва.

112. **Мунк**: «Якщо ви хочете стільки заплатити, беріть картину» // Галерея. – 2010. – № 1–2 (41–42). – С. 69–71.

Про ціноутворення на твори норвезького художника Едварда Мунка (1863–1944).

113. **Алексей Красовский** – забытый художник круга молодого Фалька // Журнал любителей искусства (СПб.). – 2010. – № 1. – С. 113–115.

114. «**Страсть** к поездкам по деревням Малороссии». Спогади про Петра Левченка як матеріал до біографії художника // Сумський історико-архівний журнал. – 2010. – № X–XI. – С. 155–158.

У публікації подано архівний документ, автором якого є рідна сестра відомого українського художника-пейзажиста П. Левченка. В ньому подані маловідомі факти життєвого шляху митця.

115. **М. Нестеров** і Сумщина. До питання про іконографію та стиль церковного живопису художника для Троїцького собору в Сумах // Сумський історико-архівний журнал. – 2011. – № XII–XIII. – С. 61–67.

У статті йдеться про місце релігійного живопису у творчості російського художника М. Нестерова у 1880–1910-ті роки. Окрему увагу приділено іконопису художника для Троїцького собору в Сумах. Аналізуються деякі ікони, які були виконані для іконостасу цієї церкви.

116. **До біографії** Степана Федоровича Колесникова (за матеріалами архіву Югославії) / В. М. Власенко, С. І. Побожій // Там само. – С. 68–73.

Публікується текст подання російського літературного критика М. Брешко-Брешковського до уряду Югославії про творчість відомого художника, уродженця України С. Колесникова.

117. **Михаил** Мамонтов – художник, ожидающий внимания // Антикварное обозрение (СПб). – 2011. – № 2 (май). – С. 32–35 : іл.

Вміщено ілюстрації творів М. Мамонтова з Конотопського краєзнавчого музею.

118. **Охтирські** малюнки В. О. Серова (до 100-річчя смерті Валентина Олександровича Серова) // Сумський історико-архівний журнал. – 2012. – № XVI–XVII. – С. 196–202.

У статті йдеться про юнацький період у творчості видатного російського художника В. О. Серова. Аналізуються малюнки художника, виконані ним в Охтирці протягом 1876–1878 рр.

119. **Ю. М. Бразоль-Леонтьєва** і М. Ф. Сумцов (з історії колекціонування на Сумщині) // Сумський історико-архівний журнал. – 2012. – № XVIII–XIX. – С. 72–74.

У статті подається архівний документ, з якого автор робить висновок про склад зібрання художниці Ю. Бразоль-Леонтьєвої. Коментар документу подається на тлі мистецького життя Лебедина другої половини 1910-х років.

120. **Матеріали** для вивчення життя та діяльності історика мистецтва. До 150-річчя від дня народження Є. К. Редіна // Сумський історико-архівний журнал. – 2013. – № XXI. – С. 69–73.

Публікація документів з Центрального державного історичного архіву України у м. Києві з фонду М. Сумцова.

121. **Діалоги** з Серовим // Академіх (Суми). – 2006. – 10 лют. – № 1 (43). – С. 4 : іл., фото.

Про мистецький вечір «Діалоги з Серовим» у галереї «Академічна».

122. **Змикаючи** землю і небо. Мистецькі проекти Ігоря Швачунова // В двох словах (Суми). – 2006. – 30 марта. – № 13 (25). – С. 7 : фото.

123. **Серов** і Сумщина. Невідомі сторінки відомої біографії // В двох словах. – 2006. – 8 юнія. – № 23 (35). – С. А7 : іл.

Публікація уривку з книги С. Побожія «Валентин Серов і Сумщина».

124. **З повагою** до минулого // Академіх. – 2006. – 7 верес. – № 5 (47). – С. 4 : іл.

Про мистецький проект «Художник Микола Чехов», організований галереєю мистецтв «Академічна» та Будинком-музеєм А. П. Чехова в Сумах.

125. **Галерея** мистецтв запрошує // Академіх. – 2007. – 3 жовт. – № 5 (53). – С. 4.

126. **Колекціонування** як мистецтво // Академіх. – 2007. – 28 груд. – № 7 (55). – С. 4 : іл.

Про виставку живопису та графіки з приватних зібрань викладачів і співробітників УАБС в галереї «Академічна».

127. **Галерея** «Академічна». 10 років мистецтва та культури в академії // Академіх. – 2008. – 28 авг. – № 5. – С. 4.

128. **[Я так** думаю] // Панорама (Суми). – 2008. – 15–22 окт. – № 42 (514). – С. А20.

Розповідь про мистецькі твори з колекції Лебединського міського художнього музею ім. Б. К. Руднева, які вдруге експонуються у галереї «Академічна».

129. **Андерграунд-перформанс-флеш-моб** // Академіх. – 2011. – 8 лют. – № 1–2 (87–88). – С. 8.

Про презентацію видання Г. Вишеславського та О. Сидора-Гибелінди «Термінологія сучасного мистецтва» (2010).

130. **Класик** українського пейзажу // Місто Ярославни (Путивль). – 2011. – № 3 (трав.–черв.). – С. 8.

Про художника П. О. Левченка, його перебування у Путивлі.

Каталоги виставок

131. **Ігор Швачунов**. Land art. Виставка. Галерея мистецтв «Академічна» : [буклет] / Українська академія банківської справи НБУ ; авт. тексту С. Побожій. – [Суми, 2006]. – 1 арк., склад. у 6 с. : фото.

132. **Сергій Побожій**. Солярис. Виставка. 11.08–20.11.2006. Галерея мистецтв «Академічна» : [буклет] / Українська академія банківської справи НБУ ; авт. тексту С. Побожій. – [Суми, 2006]. – 1 арк., склад. у 6 с. : іл.

Іл. : «Пам'яті Миколи Чехова» (2006), «Солярис» (2006), «Брама. Седнів» (2006), «Седнівський пагорб» (2006), «Седнівський краєвид» (2006), «Шевченкова липа» (2006), «Човен» (2003), «Каштанова алея у Лизогубівському парку» (2005), «Кримський пейзаж» (2002).

133. **Будетлянин** Давид Бурлюк: до 125-річчя від дня народження видатного українського художника, поета, критика і теоретика футуризму Давида Давидовича Бурлюка (1882–1967) : [буклет] / Сумська обласна державна адміністрація та ін. ; упоряд. С. Побожій. – Лебедин, 2007. – 23 с. : фото, іл.

134. **Сергій** Побожій. *Selva oscura*. Виставка. 09.09–09.11.2009. Галерея мистецтв «Академічна» : [буклет] / Українська академія банківської справи НБУ ; авт. тексту С. Побожій. – [Суми, 2009]. – 1 арк., склад. у 6 с. : іл.

Іл.: «*Selva oscura*» (2004), «Листатий ліс» (2009), «Семиротівські ритми» (2008), «Горкі Аксьоновські» (2005), «Варіація на тему картини О. Волоскова «Садиба» (2009), «Нічні птахи» (2009), «Спогади про седнівський сад» (2009), «Пам'яті О. Купріна» (2004), «Седнівські яблука» (2009).

135. **Сергій** Побожій. Пастель. Акварель. Малюнок. Виставка. 16.04–16.06. 2010. Лебединський міський художній музей ім. Б. К. Руднева : [буклет] / Українська академія банківської справи НБУ ; авт. тексту С. Побожій. – [Суми, 2010]. – 1 арк., склад. у 6 с., іл.

Іл.: «Корни и стебли моего прошлого» (2003), «Лебединська симфонія» (1994), «Фіалки та яблука» (1997), «Портрет Едгара Дега» (2004), «Садиба Линтварьових» (2004), «Семиротівські ритми. Варіант І» (2007), «Спогади про седнівський сад» (2009), «Каштанова алея Лизогубів» (2009), «Церква у с. Бігач» (2009).

136. **Сергій** Побожій. Діалоги у просторі культури. Виставка. 20.09–10.11.2012. Галерея мистецтв «Академічна» : [буклет] / Українська академія банківської справи НБУ ; авт. тексту С. Побожій. – [Суми, 2013]. – 1 арк., склад. у 6 с. : іл.

Іл. : «Діалоги з В. Штернбергом» (2010), «На тему картини О. Волоскова «У Сокиринському парку» (2011), «Липневий спокій» (2010), «Романтичний пейзаж» (2011), «Музейні враження від твору О. Волоскова «Садиба» (2011), «Діалоги з О. Красовським» (2012, ліва частина), «Діалоги з Р. Фальком» (2012), «На тему вірша О. Блока «Холодный ветер от лагуны» (2012, центральна частина).

137. **Сергей** Побожий. Петербургские зарисовки. Выставка на письменном столе. 03.09–19.09.2013. Галерея искусств «Академическая» : [буклет] / Украинская академия банковского дела НБУ ; авт. текста С. Побожий. – [Сумы, 2013]. – 1 л., слож. в 6 с. : ил.

Іл. : «Пам'ятник Олександрю III» (2012), «Будинок Зінгера» (2012), «Вид на Михайлівський замок» (2012), «Башня» Вяч. Іванова з боку Таврійського саду» (2012), «Фонтан у сквері Академії мистецтв» (2012), «Дров'яний провулок» (2012), «Письмовий стіл Ф. Сологуба» (2012), «Асирійський рельєф з Ермітажа» (2012), «Палац Білосельських-Білозерських» (2012).

II. 3 НЕОПУБЛІКОВАНОГО

138. **К вопросу** об иконографии и стиле религиозной живописи М. Нестерова. – 2010. – 0,5 друк. арк. Рукопис.

139. **С. Крачковський.** Колекціонер у провінції. – 2010. – 0,4 друк. арк. Рукопис.

140. **Їх** об'єднали мистецтво і Сумщина // Земляки. Альманах Сумського земляцтва в Києві. Вип. 6. – Суми, 2011. – С. 254–262. – (у співавт.). – 0,4 друк. арк.

141. **Художник** и музыкант Михаил Анатольевич Мамонтов (1865–1920). – 2011. – 0,5 друк. арк. Рукопис.

142. **В. А. Серов** и его произведения в музеях Украины. – 2012. – 0,5 друк. арк. Рукопис.

143. **О топосе** пейзажного творчества Р. Фалька периода «Бубнового валета». – 2013. – 0,5 друк. арк. Рукопис.

III. НАУКОВЕ РЕДАГУВАННЯ ТА РЕЦЕНЗУВАННЯ

144. **Відгук** на автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня Н. Ю. Белічко «Творчість Георгія Малакова в контексті розвитку української графіки ХХ століття». – К., 2005.

145. **Відгук** на автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства В. М. Бескорсої «Трансформація бароко в художній культурі України XVII – XVIII ст.». – Х., 2005.

146. **Рецензія** на видання: Федевич Л. Порцеляна Волокитинської мануфактури Андрія Міклашевського : каталог колекції Сумського художнього музею. – Суми : Університетська книга, 2005. – 32 с. : 8 іл.

147. **Рецензія** на видання: Ткаченко В. Григорій Гавриленко (1927–1984). Живопис. Графіка. Книжкова ілюстрація : каталог творів з колекцій Сумського та Лебединського художніх музеїв. – Суми, 2007. – 32 с. : іл.

148. **Рецензент** видання: Костянтин Власовський : альб.-каталог / авт. концепції та уклад. Л. К. Федевич. – Суми : Університетська книга, 2008. – 112 с.

149. **Відгук** на автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства О. В. Сторчай «Становлення й розвиток мистецької освіти у Київському університеті». – Київ, 2010.

150. **Відгук** на автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства І. О. Ходак «Наукова діяльність Данила Щербаківського в контексті українського мистецтвознавства першої третини ХХ століття». – Київ, 2010.

151. [Рец. на кн. : Качанівка. Альбом автографів : художньо-докум. вид. / авт.-упоряд. С. Половнікова. – К. : Темпора, 2010. – 328 с. : іл.] // Сумський історико-архівний журнал. – 2010. – № X–XI. – С. 262–263.

152. **Спогади** генерала // Сумський історико-архівний журнал. – 2011. – № XI–XII. – С. 200–201.

Рец. на вид. : Воспоминания генерала Сергея Яковлевича Гребенщикова. – Симферополь : Н. Оріанда, 2009. – 344 с. : ил.

153. **Книга** праць велетня мистецтвознавства // Сумський історико-архівний журнал. – 2011. – № XIV–XV. – С. 247–249.

Рец. на вид. : Таранушенко С. А. Наукова спадщина. Харківський період. Дослідження 1918–1932 рр. : монографічні видання, статті, рецензії, додатки, таранушенкознавчі студії, ілюстрації, довідкові матеріали / упоряд. О. О. Савчук, М. М. Красиков, С. І. Білокінь ; передм. С. І. Білоконя ; підготов. тексту та прим. О. О. Савчука, М. М. Красикова ; авт. післямови та наук. ред. М. М. Красиков. – Х. : Видавець Савчук О. О., 2011. – 692 с. : 702 іл. – (Сер. «Слобожанський світ». Вип. I)

154. **Відзив** на дисертацію Мельничук Л. Ю. «Приватні мистецькі колекції XIX–XX ст. у складі музейних зібрань Слобожанщини (особливості розвитку, культурно-історична і художня цінність, перспективи)» на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. Виступ у якості офіційного опонента у Харківській державній академії культури. – 2011 р.

155. **Рецензент** видання: Кузьменко О. Д. Екслібрис як складова у вивченні книжкової графіки : навч.-метод. посіб. – Суми, 2011. – 100 с. : іл.

156. **Відгук** на автореферат дисертації на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства Мироненко В. О. «Особливості мистецтва фотографії Києва доби незалежності». – Київ, 2013.

157. **Рецензент** видання: Історія української культури : метод. вказівки для самостійного вивчення дисципліни / Державний вищий навчальний заклад «Українська академія банківської справи Національного банку України» ; уклад. А. І. Зякун. – Суми : УАБС НБУ, 2014. – 35 с.

158. **Відгук** на автореферат дисертації Вишеславського Г.А. «Нова хвиля» у візуальному мистецтві України кінця 1980-х – початку 1990-х (соціокультурний аспект)» на здобуття наукового ступеня кандидата мистецтвознавства. – К., 2014.

IV. УЧАСТЬ У ВИСТАВКАХ

Солярис. Персональна виставка. Графіка. Галерея мистецтв «Академічна», УАБС НБУ. 2006.

Експонувалися малюнки олівцем: «Кримський пейзаж» (2002), «Човни» (2002–2006 ; арк. I-V), «Рибалка» (2003), «В інтер'єрі» (2004 ; Будинок-музей А. П. Чехова в Сумах), «Дзвіниця Воскресенської церкви (Седнів)» (2005), «Привиди Качанівки» (2004–2005, арк. I, II), «Кам'яниця Лизогубів» (2005),

«Каштанова алея у Лизогубівському парку» (2005), «Козацька церква у Седневі» (2005), «Церква у Бігачі» (2005), «Брама. Седнів» (2006), «Пам'яті М. Чехова» (2006), «Седнівський краєвид» (2006), «Солярис» (2006, арк. I–IV), «Шевченкова липа» (2006), «Яблуневий сад» (2006).

Обласна художня виставка, присвячена Дню художника. Виставковий зал СОО НСХУ. Суми. 2006.

Експонувалася робота «Червоний млин» (2002, пастель).

Виставка етюдів, написаних на міжнародному пленері, присвяченому 125-річчю від дня народження Д. Бурлюка. Лебединський міський художній музей ім. Б. К. Руднева. 2007.

Експонувалися твори: «Лейт-лінії руху». 2007 (живопис). «Семиротівські ритми» (2007; I-й варіант. Пастель).

Виставка етюдів, написаних на міжнародному пленері, присвяченому 125-річчю від дня народження Д. Бурлюка. Галерея мистецтв «Академічна» УАБС НБУ. 2007.

Експонувався твір живопису: «Лейт-лінії руху». 2007.

Виставка живопису і графіки. З колекцій викладачів і співробітників академії. Галерея мистецтв «Академічна» УАБС НБУ. 2007 р.

Експонувалася робота «Віддзеркалення» (2002) із приватного зібрання В. В. Прочухана (Суми).

Виставка живопису, графіки і фотографії, присвячена 150-річчю з дня народження художника Миколи Чехова. Будинок-музей А. П. Чехова в Сумах. 2008 р.

Експонувався малюнок олівцем «Пам'яті М. Чехова» (2006).

Художники Сумщини. Виставка живопису, графіки та декоративного мистецтва. Полтава. Галерея мистецтв. 2008 р.

Експонувалися пастелі: «Коріння» (2003), «Краєвид з церквою (Псков)» (2002).

Selva oscura. Персональна виставка. Графіка. Галерея мистецтв «Академічна» УАБС НБУ. 2009 р.

Експонувалися твори: (*пастелі*) «Симфонія лісу» (1997), «Краєвид з церквою (Псков)» (2002), «Корни и стебли моего прошлого» (2003), «Куличанський пейзаж» (2003), «Путівль. Увечері» (2003), «Качанівка. Стежка у минуле» (2004), «Selva oscura» (2004), «Горкі аксьоновські» (2005; зібрання Н. Кібрик) «Семиротівські ритми» (2008), «Нічні птахи» (2009), «Варіація на тему картини О. Волоскова «Садиба» (2009), «Варіація на тему картини К. Власовського «Літній день у Малоросії» (2009), «Листатий ліс» (2009), «Спогади про седнівський сад» (2009), «Седнівські яблука» (2009); (*малюнки графітним олівцем*) «Лизогубівська брама. Седнів» (2007), «Шевченкова липа» (2006), «Напівзатонулий човен» (2003), «Човен у старому річищі Сейма» (2003); (*акварелі*) «Човен на Снові» (2009), «Човни на Снові. Клочкове» (2009).

Художники Сумщини. Виставка, присвячена 25-річчю заснування Сумської обласної організації Спілки художників України. Київ. Національна Спілка художників України. 2009 р.

Експонувалися твори: (*малюнки графітним олівцем*) «Лизогубівська брама у Седневі» (2006), «Шевченкова липа» (2006); (*пастелі*) «Спогади про седнівський сад» (2009).

Пастель. Акварель. Рисунок. Персональна виставка. Графіка. Лебединський міський художній музей ім. Б. К. Руднева. 2010 р.

Експонувалися твори: (*пастелі*) «Ніч. Венеція» (1992), «Залишки слобожанської старовини» (1994; Лебединський міський художній музей ім. Б. К. Руднева), «Портрет Едгара Дега» (2003), «Корни и стебли моего прошлого» (2003), «Спогади про седнівський сад» (2009), «Седнівські яблука» (2009), «Нічні птахи» (2009), «Горкі. Геометричний пейзаж» (2010), «Похмурий ліс» (2010). Акварель: «Каштанова алея Лизогубів» (2009), «Стара хата» (2009), «Човен на Снові» (2009), «Човни на Снові. Клочкове» (2009), «Церква у с. Бігач» (2009) ; (*малюнки графітним олівцем*) «Напівзатонулий човен» (2003), «Лизогубівська брама. Седнів» (2006), «Шевченкова липа у Седневі» (2006).

Виставка творів, написаних під час проведення I міжнародного мистецького пленеру. Галерея мистецтв «Академічна» УАБС НБУ. 2011 р.

Експонувалась пастель: «Зелене та червоне» (2011).

Виставка творів, написаних під час проведення V міжнародного мистецького пленеру «Моє місто». Спілка митців Польщі (ZPAP). Глівіце (Польща).

Експонувалися пастелі: «Весна у Глівіце» (2012), «Привітання з Глівіц» (2012).

Діалоги у просторі культури. Персональна виставка. Графіка. Галерея мистецтв «Академічна» УАБС НБУ. 2012 р.

Експонувалися твори: (*пастелі*) «На тему вірша О. Блока «Холодный ветер от лагуны» (1992–2012 ; арк. I, II, III), «Жигайлівка. Дігтярів яр» (2009), «Діалоги з Р. Фальком» (2010), «За мотивами картини В. Штернберга «Садиба Тарновського у Качанівці» (2010), «Геометричний пейзаж» (2010), «Липневий спокій» (2010), «Музейні враження від твору О. Волоскова «Садиба» (2010), «Похмурий ліс» (2010), «Зелене та червоне» (2011), «Selva oscura» (2011), «На тему картини О. Волоскова «У Сокиринському парку» (2011), «Романтичний пейзаж» (2011), «Діалоги з О. Красовським» (2012; арк. I, II, III); (*акварелі*) «Церква у с. Бігач» (2009), «Каштанова алея Лизогубів» (2009), «Музейні варіації» (2011).

Вибране колекції Путивльського фестивалю мистецтв «Золотая кувшинка». Виставка, присвячена Є. А. Кібрику. Одеський музей західного та східного мистецтва. 2013

Експонувалася пастель: «Горкі аксьоновські». (2005).

Петербурзькі замальовки. Виставка на письмовому столі. Галерея мистецтв «Академічна» УАБС НБУ. 2013 р.

Експонувалися малюнки, виконані під час перебування автора у Санкт-Петербурзі та Павловську в 2012 р.: «Пам'ятник Олександрю III», «Будинок Зінгера», «Вид на Михайлівський замок», «Башня» Вяч. Іванова з боку Таврійського саду», «Фонтан у сквері Академії мистецтв», «Дров'яний провулок», «Літній сад», «Пам'ятник Катерині II», «Письмовий стіл Ф. Сологуба», «Асирійський рельєф з Ермітажа», «Палац Білосельських-Білозерських», «У сквері поблизу Александрінського театру», «Інтер'єр будинку Кочневої», «Михайлівський сад», «Міст у Михайлівському саді», «Вид на Пряжку з квартири О. Блока», «Статуя у Царськосельському парку», «Пам'ятник О. С. Пушкіну», «Завіса у Шереметівському палаці», «Екскурсанти в Ермітажі», «Краєвид у Павловську», «Павловський парк», «Мальтійська капела», «Німфа з мушлею в Ермітажі», «Елемент інтер'єру Смольного собору», «Скульптура у Літньому саді».

Діалоги у просторі мистецтва. О. Красовський. С. Побожій. Лебединський міський художній музей ім. Б. К. Руднева. 2013 р.

Експонувалися твори: «Діалоги з О. Красовським» (2012 ; арк. I, II, III).

Виставка графіки, присвячена 200-річчю від дня народження Т. Шевченка. Галерея мистецтв «Академічна» УАБС НБУ. 2014 р.

Експонувалися малюнки олівцем: «Альтанка Л. Глібова у Седневі» (2005), «Седнівський краєвид» (2006), «Дзвіниця Воскресенської церкви у Седневі» (2005).

Художники Сумщини. Виставка, присвячена 30-річчю Сумської обласної організації НСХУ. Київ. Національна Спілка художників України. 2014 р.

Експонувалася пастель «Жигайлівка. Дігтярів яр» (2009).

Виставка творів, написаних під час проведення VII міжнародного мистецького пленеру «Моє місто». Спілка митців Польщі (ZPAP). Глівіце (Польща). 2014 р.

Експонувався триптих (малюнок олівцем) «Глівіцькі мелодії» (2014).

Персональна виставка. Пастель. Сумський обласний художній музей ім. Н. Онацького. 2014 р.

«Батуринська ідилія» (1981; Сумський обласний художній музей ім. Н. Онацького), «Краєвид з церквою (Псков)» (2002), «Корни и стебли моего прошлого» (2003), «Біля церковних стін» (2003 ; Сумський обласний художній музей ім. Н. Онацького), «Купол святого Ісаакія Далматського» (2004 ; Сумський обласний краєзнавчий музей), «Садиба Линтварьових». Арк. I, II, III (2004 ; Сумський обласний художній музей ім. Н. Онацького), «Семиротівські ритми» (2008 ; Українська академія банківської справи, м. Суми), «Нічні птахи» (2009), «Спогади про седнівський сад» (2009), «Романтичний пейзаж» (2011), «Діалоги з О. Красовським» (2012 ; арк. I), «На тему вірша О. Блока «Холодный ветер от лагуны» (1992–2012 ; арк. I, II, III), «Жигайлівка. Дігтярів яр» (2009),

«Липневий спокій» (2010), «Похмурий ліс» (2010), «Діалоги з Р. Фальком» (2010), «За мотивами картини В. Штернберга «Садиба Гарновського у Качанівці» (2010 ; приватне зібрання С. Тихенка), «На тему картини О. Волоскова «У Сокиринському парку» (2010) ; приватне зібрання С. Тихенка), «Музейні враження від твору О. Волоскова «Садиба» (2010 ; приватне зібрання С. Тихенка).

V. Твори С. Побожія у музейних, корпоративних і приватних колекціях

- «**Impression vom Bomann Museum**». 1999. Папір, пастель.
Боманн музей (м. Целле, Німеччина).
- «**Людина у футлярі**». 1991. Папір, пастель.
- «**В інтер'єрі**». 2004. Папір, олівець.
Меморіальний Будинок-музей А. П. Чехова.
- «**Тут жив Давид Бурлюк**». 1994. Папір, гуаш, пастель.
- «**Зникнення**». 1995. Арк. I, II, III. Папір, пастель.
Калінінградська художня галерея.
- «**Київські святині. Андріївська церква**». 1981. Картон, олія.
- «**Сан Марко**». 1992. Арк. 1,2 (Диптих). Папір, пастель.
Конотопський краєзнавчий музей ім. О. М. Лазаревського.
- «**Залишки слобожанської старовини (Миколаївська церква у с. Бобровому)**». 1994. Папір, гуаш, пастель.
- «**Лебединська симфонія**». 1994. Папір, гуаш, пастель.
- «**Покровська церква**». 1994. Папір, пастель.
Лебединський міський художній музей ім. Б. К. Руднева.
- «**Пам'яті П. Муратова**». 1992. Папір, гуаш, пастель.
Одеський художній музей.
- «**Пам'яті художника П. Левченка**». 2003. Папір, пастель.
Путивльський краєзнавчий музей.
- «**Італійська картина**». 1997. Арк. I, II. Папір, гуаш, пастель.
Сімферопольський художній музей.
- «**Батуринська ідилія**». 1981. Папір, пастель.
- «**Біля церковних стін**». 2003. Папір, пастель.
- «**Садиба Линтварьових**». 2004. Арк. I, II, III. Папір, пастель.
Сумський обласний художній музей ім. Н. Онацького.
- «**Присеймов'є**». 1997. Папір, пастель.
Мистецький центр «Собор» (Суми).
- «**Путивль. Молчанський монастир**». 2002. Папір, олівець.

Регіональна науково-дослідна лабораторія-центр історичного краєзнавства Сумського державного університету.

- «**Нижньогірські вогні**» (1982),
- «**Поділ. Дахи взимку**» (1982),
- «**Батуринський палац**» (1983),
- «**Пейзаж з двома деревами**» (1990),
- «**Канал з гондольєром**» (1992),
- «**Ніч. Канали Венеції**» (1992),
- «**Резные фасады, узорные зданья...**» (1992),
- «**Церква у Лонгароне**» (1992),
- «**Фрарі**». Ч. 2, 3 (1992),
- «**У Воронцівському парку**». Ч. 1, 2 (1993),
- «**Сан Марко у фіолетовій гамі**» (1994),
- «**Біля озера**» (1996),
- «**Спогади про Лівадію**». Ч. 1, 2 (1997),
- «**Видіння у лісі**» (1997),
- «**Дремлет лев святого Марка, и царица моря спит...**» (1997),
- «**Таращанські мотиви**» (1997),
- «**Дерева біля обриву**» (1997),
- «**Колокольці та флокси**» (1997),
- «**Ліс, освітлений сонцем**» (1997),
- «**Природня структура**» (1997),
- «**Лизогубівка**» (1997),
- «**Італійський мотив**» (1997),
- «**Натюрморт з дубовим листям**» (1997),
- «**Могила художника А. Бекліна**» (1997),
- «**Озеро у травах**» (1997),
- «**Спогади про дитинство**» (1997),
- «**Пейзажний мотив на Баранівці**» (1998),
- «**Натюрморт. Фіалки та яблука**» (1999),
- «**Біля церковних стін**». Арк. 2 (2003),
- «**Спасо-Преображенський собор**» (2004). Папір, пастель.

Сумський обласний державний архів.

Кортіна. 1992. Папір, туш.

Приватне зібрання В. Б. Звагельського (Суми).

Замок у Целле. 1999. Полотно, олія.

Приватне зібрання (м. Целле, Німеччина).

Фіалки та яблука. 1997. Папір, пастель.

Приватне зібрання (м. Целле, Німеччина).

Пейзаж. Вечір. 2004. Папір, пастель.

Приватне зібрання Р. В. Сергієнко (Суми).

- Човни у затоці.** 1997. Папір, пастель.
- Віддзеркалення.** 2002. Папір, пастель.
- Варіація на тему картини К. Власовського «Літній день у Малоросії».** 2009. Папір, пастель.
- Варіація на тему картини О. Волоскова «Садиба».** 2009. Папір, пастель.
- Листатий ліс.** 2009. Папір, пастель.
- Куличанський пейзаж.** 2003. Папір, пастель.
- Приватне зібрання В. В. Прочухана (Суми).*
- «И на приколе судну быть не впрок, когда зовут его морские дали».** 2009. Папір, акварель.
- Приватне зібрання О. П. Купрійчук (Суми).*
- За мотивами картини В. Штернберга «Садиба Тарновського у Качанівці».** 2010. Папір, пастель.
- Варіація на тему картини О. Волоскова «У Сокиринському парку».** 2010. Папір, пастель.
- Музейні враження від твору О. Волоскова «Садиба».** 2010. Папір, пастель.
- Приватне зібрання С. В. Тихенка (Суми).*
- Вечір. Пейзаж.** 2004. Папір, пастель. Приватне зібрання Р. В. Сергієнко (Суми)
- Червоний млин.** 2002. Папір, пастель.
- Харківський художній музей.*
- Качанівка. Стежка у минуле.** 2004. Папір, пастель.
- Путівль. Увечері.** 2003. Папір, пастель.
- Selva oscura.** 2004. Папір, пастель.
- Семиротівські ритми.** 2008. Папір, пастель.
- Українська академія банківської справи НБУ.*
- «Вітання з Глівіц».** 2012. Папір, пастель, 50x65.
- Музей Глівіце (Польща).*

VI. ЛІТЕРАТУРА ПРО С. ПОБОЖІЯ

*У книгах
У довідниках і
бібліографічних покажчиках*

Сергій Побожій : біобібліогр. покажч. / уклад. : С. І. Побожій, кандидат мистецтвознавства, доцент ; О. К. Линник, голов. бібліограф відділу краєзнавчої л-ри та бібліогр. / Сумська обласна універсальна наукова бібліотека. – Суми, 2004. – 90 с.

Сумщина в іменах : енцикл. довід. / Сумський держ. ун-т ; Рекламно-видавниче об-ня «АС-Медіа». – 2-ге вид, перероб. та доп.– Суми : Фолігрант, 2004. – С. 369.

Єгор Кузьмич Редін : біобібліогр. покажч. / уклад. Р. І. Філіпенко. – Х. : ХНУ, 2006.

Наводяться праці С. Побожія про Є. Редіна – с. 40, 41, 43.

Наукові праці викладачів Української академії банківської справи Національного банку України (1996–2006 рр.) : бібліогр. покажч. / уклад. Н. О. Петрина, О. В. Башлай – Суми : УАБС НБУ, 2006. – С. 40.

Сумщина за II квартал 2006 року : бібліогр. покажч. / Сумська обл. універсальна наук. б-ка. – Суми, 2006. – С. 25.

Серед нових надходжень до фонду бібліотеки протягом квітня-червня 2006 р. – книга С. Побожія «Валентин Серов і Сумщина».

Сумщина за II квартал 2007 року : бібліогр. покажч. / Сумська обл. універсальна наук. б-ка. – Суми, 2007. – С. 25.

Серед нових надходжень до фонду бібліотеки протягом квітня-червня 2007 р. – книга С. Побожія «Петро Левченко і Сумщина».

Сумщина за II квартал 2008 року : бібліогр. покажч. / Сумська обл. універсальна наук. б-ка. – Суми, 2008. – С. 27.

Вказані книги С. Побожія, які надійшли до обласної бібліотеки: «З історії українського мистецтвознавства», «Бубновий валет і Сумщина».

Сумщина за IV квартал 2008 року : бібліогр. покажч. / Сумська обл. універсальна наук. б-ка. – Суми, 2009. – С. 27.

Серед нових надходжень до фонду бібліотеки протягом жовтня-грудня 2008 р. – моногр. С. Побожія «Забуті художники і Сумщина».

Сумщина за IV квартал 2009 року : бібліогр. покажч. / Сумська обл. універсальна наук. б-ка. – Суми, 2010. – С. 23.

Серед нових надходжень до фонду бібліотеки протягом жовтня-грудня 2009 р. – моногр. С. Побожія «Ілля Рєпін і Сумщина».

Наукові праці викладачів Української академії банківської справи Національного банку України (1996–2011) : бібліогр. покажч. / уклад. Н. О. Петрина, З. В. Ступак. – Суми : УАБС НБУ, 2011. – С. 37, 38, 45, 69, 82.

Довідник Національної спілки художників України / гол. ред. І. М. Волощук – К., 2013. – С. 497.

Біографічні відомості та основні праці С. Побожія.

Кто есть кто. Всемирное изд. : биограф. инновационный справ. / ред.-сост. В. А. Никеров. – М., 2014. – Изд. 17. – С. 348.

Вміщено біографічні відомості про С. Побожія.

Харківський художній музей. 200 років колекції / авт.-упоряд. : В. Мизгіна, Т. Прокатова, О. Денисенко, Л. Пономарьова, Т. Литовко та ін. – Х., 2005. – С. 7.

«Сумський дослідник С. Побожій наводить імена репресованих мистецтвознавців: Ф. Шміта, П. Жолтовського, С. Таранушенка, О. Нікольської, О. Берладіної, В. Зуммера, Д. Гордєєва та ін.

Обозная В. Тайна чарующего облика. Опыт исторического исследования / В. Обозная, О. Деревянко. – СПб., 2006.

«Хочется с особенной теплотой назвать имена /.../ Сергея Ивановича Побожия /.../, а также других знатоков истории – краеведов, искусствоведов, музейных и архивных работников, которые доброжелательно и бескорыстно делились своими обширными познаниями и ценнейшими документальными материалами» – с. 7.

Згадується стаття «Початок» та книга «Валентин Серов і Сумщина» (2005) – с. 131.

Юрченко Н. Сергій Побожій // Художники Сумщини : альб. Сумської обласної організації Національної спілки художників України / відп. за вип. І. Гапаченко. – Суми : Собор, 2006. – С. 82–85 : іл., фото.

Іл. : «Симфонія лісу» (1997), «Ніч. Венеція» (1992), «Садиба Линтварьових» (2004), «Віддзеркалення» (2002), «Пам'яті художника П. Левченка» (2003), «Куличанський пейзаж» (2003).

Капітоненко А. М. Наш Давид Бурлюк (1882–1967) : до 125-річчя від дня народження / Фундація ім. Д. Бурлюка. – Суми : РА «Швидкодрук», 2007. – С. 54.

«У ювілейний рік 125-ліття від дня народження митця світової слави Д. Д. Бурлюка Фундація його імені висловлює глибоку подяку /.../ кандидату мистецтвознавства Сергію Побожію (Суми) /.../ за значний внесок у дослідження життя, мистецької діяльності та творчого спадку майстра пензля і слова».

Денисенко О. Й. Нове дослідження про П. Левченка // Путивльський краєзнавчий збірник. Вип. 3 / Держ. іст.-культ. заповідник у м. Путивлі. – Суми : Університетська книга, 2007. – С. 251–254.

Рецензія на книгу С. Побожія «Петро Левченко і Сумщина».

Художньо-мистецька спадщина Сумщини від давнини до сьогодення. Дослідження, розвідки, пошуки до біографічного збірника / авт.-упоряд. В. Єфремова. – К. : Хрещатик, 2007. – С. 58–59.

Іл. «Пам'яті художника П. Левченка» (2003) – с. 235.

Художні галереї України. Арт-інфраструктура. – [К., 2007]. – С. 8.

Подається адреса галереї мистецтв «Академічна» та згадується її керівник.

Ведмідь Т. А. Художня колекція державного історико-культурного заповідника у м. Путивлі // Путивльський краєзнавчий збірник. Вип. 4 / Держ. іст.-культ. заповідник у м. Путивлі. – Суми : Університетська книга, 2008. – С. 242–249.

Згадуються дві роботи С. Побожія із зображенням Молчанського монастиря у Путивлі, виконані у техніці пастелі із зібрання Путивльського історико-культурного заповідника – с. 247.

Вертіль О. На просторі часу. Поезії останнього чвертьстоліття. У 2-х кн. – Суми : Мрія, 2008.

Кн. 1. – 160 с.

Іл. : «Червоний млин» (2002), «Італійська картина» (1997), «Симфонія лісу» (1997).

Кн. 2. – 176 с.

Іл. : «Лейт-лінії руху» (2007), «Віддзеркалення» (2002), «Selva oscura» (2004).

Костянтин Власовський. Художник у провінції : альб.-каталог / Сумський обл. художній музей ім. Н. Х. Онацького ; авт. концепції та уклад. Л. К. Федевич. – Суми : Університетська книга, 2008. – 112 с.

Посилання на праці С. Побожія про К. Власовського – с. 21, 32, 109.

Лебединський міський художній музей ім. Б. К. Руднева : [буклет] / Виконавчий комітет Лебединської міської ради та ін. – Лебедин, 2008. – 1 арк., склад. у 6 с. : іл.

«Своєрідність художнього життя України кінця ХХ – поч. ХХІ ст. представлена творами /.../ С. Побожія». – С. 4.

Захарова К. Современная художественная галерея в провинции // Художник у провінції : матеріали міжнар. наук. конф. (24–25 верес. 2009 р., м. Суми) / за ред. Л. К. Федевич. – Суми, 2009. – С. 92–98.

Згадується С. Побожій як один із засновників арт-руху в Сумах, куратор мистецького проекту «Сучасні художники – Малевичу» та керівник галереї «Академічна».

Бурлюк Д. Д. Світило Бурлюка зійшло... : поезії / перекл. з рос. О. Вертіля. – Суми : УАБС НБУ, 2009. – 60 с. : [8] арк. іл.

Іл. : «Семиротівські ритми» (2008).

Криволапов М. Київська мистецтвознавча школа (до 50-річчя заснування факультету теорії та історії мистецтва НАОМА) // Українська академія мистецтва : дослідницькі та наук.-метод. пр. Вип. 16. – К., 2009. – С. 60.

«Чимало випускників факультету захистили дисертації, стали кандидатами мистецтвознавства і видрукували низку наукових досліджень». Згадується С. Побожій.

Чубур В. Художник та історик мистецтва: до 55-річчя від дня народження Сергія Побожія // Земляки. Альманах Сумського земляцтва в

Києві. Вип. 5. 2009 рік / голов. ред. М. С. Гриценко. – Суми : Собор, 2009. – С. 270–274 : фото.

Огляд книжок С. Побожія, виданих протягом 2005–2009 рр.

«Згадані дослідження є розділами більш масштабної роботи, яка чекає свого видавця. Головним лейтмотивом майбутньої праці С. Побожія є вивчення малодосліджених сторінок в історії художньої культури Сумщини, а також проблема діалогу культур, яка, на думку сумського дослідника, стає дедалі актуальнішою» – с. 274.

Открытие сезона – открытие года. 2009 г. [Електронний ресурс] : [про виставку С. Побожія у галереї мистецтв «Академічна»]. – Режим доступу: [http // xpress. sumy.ua](http://xpress.sumy.ua)

«Виставка приурочена к 25-летию творческого пути С. Побожия, в котором тесно и плодотворно переплелись таланты художника, искусствоведа и педагога. Без преувеличения можно сказать, что она стала настоящим открытием для нас большого художника с неповторимым мировосприятием и уникальной техникой самовыражения».

Сергій Побожій. Ілля Рєпін і Сумщина. 2009 р. : [електронний ресурс]. – Режим доступу: [http // h.ua/story/243628](http://h.ua/story/243628)

«С. І. Побожий – автор багатьох краєзнавчих видань, які пов'язують із Сумами таких видатних діячів образотворчого мистецтва, як В. Серов, Д. Бурлюк. І ось тепер – Ілля Рєпін /.../ Книга написана живою мовою, вільною від незрозумілих термінів і сентенцій. То ж із задоволенням можемо рекомендувати нову монографію про Іллю Рєпіна і мистецтвознавцям, і усім, хто любить рідне мистецтво і рідну культуру».

Багацька Н. І. Ніч в музеї (з досвіду роботи Сумського обласного краєзнавчого музею) // Краєзнавчий збірник : ст. та матеріали. [Вип. 3] / за ред. В. С. Терентьева ; Сумський обласний краєзнавчий музей. – Суми, 2010. – С. 92.

«Закінчилось дійство презентацією картини кандидата мистецтвознавства, члена Національної спілки художників України, відомого митця С. І. Побожія «Пам'яті О. Купріна. Купол церкви святого Ісаакія Далматського» /.../ Свою картину автор подарував музею».

Бурлюківське свято в Рябушках // Фалько О. Оксамитова пора: дописи, спогади, вірші. 1992–2009 / вступ. ст. В. Г. Дудченка. – Лебедин : Білий лебідь ; Будьмо разом, 2010. – С. 20–21 (передрук з газ. «Життя Лебединщини», 01.08.1996).

«Розповідь продовжив кандидат мистецтвознавства, заступник директора Сумського художнього музею з наукової роботи Сергій Побожій, який висвітлив тему «Бурлюк і Сумщина» – с. 21.

Ткаченко Б. І. Погром : докум. нарис. – Суми : Мрія, 2010. – С. 371.

Автор висловлює подяку С. Побожію та іншим вченим за допомогу у збиранні матеріалів про мистецтвознавців-мучеників.

Українська академія мистецтва. Дослідницькі та науково-методичні праці : спецвип. / відп. за вип. О. К. Федорук. – К., 2010. – С. 464.

Згадується дипломна робота випускника Київського державного художнього інституту С. Побожія «Творчість П. О. Білецького» (керівник – доцент Г. М. Юхимець).

Художній музей [м. Лебедин] // Лебединщина в іменах / упоряд. П. М. Сайко. – Суми : Корпункт, 2010. – С. 14–15.

«Своєрідність художнього життя України кін. ХХ – поч. ХХІ ст. представлена творами /.../ С. Побожія /.../ та інших сучасних митців» – с. 14.

Мельничук Л. Ю. Приватні мистецькі колекції ХІХ–ХХ ст. у складі музейних зібрань Слобожанщини (особливості розвитку, культурно-історична і художня цінність, перспективи) : дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства. Рукопис. – Харків, 2011. – С. 18, 28, 200, 201.

Згадується С. Побожій та його праці.

«Приватні мистецькі колекції Слобожанщини вперше в суто науковому аспекті розглядаються в дисертаційному дослідженні українського мистецтвознавця С. Побожія /.../. У збірнику статей С. Побожія «З історії українського мистецтвознавства» й інших працях міститься значний фактографічний матеріал щодо колекцій і колекціонерів Капністів, Харитоненків, О. Красовського, Ю. Бразоль-Леонтьєвої, В. Аненкової, долі націоналізованих збірок після 1917 р./.../» – с. 18.

Сауленко Л. Ее Сиятельство Коллекция, Его величество Музей : [очерк]. – Одесса, 2012. – С. 2.

«Особо благодарю Наталью Романову (Киев) и Сергея Побожия (Сумы) за их публикации в периодике последних лет».

Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. II : зб. наук. пр., присвяч. 150-літтю з дня народження Дмитра Власовича Айналова (1862–1939) / відп. ред. д-р іст. наук, чл.-кор. НАН України П. С. Сохань; упоряд. : Д. С. Гордієнко, В. В. Корнієнко. – К., 2012. – С. 196.

Згадується книга С. Побожія «З історії українського мистецтвознавства» (2005).

V Międzynarodowy plener malarski «Moje miasto» : [буклет]. – Gliwice, 2012.

Іл. : «Весна у Глівіце» (2012; пастель, 65x50) – с. 20 [без пагінації].

Фото: учасники мистецького пленеру – с. 5 [без пагінації], хроніка мистецького пленеру – с. 14–15 [без пагінації].

Габер Юзеф Антоні. Сумські етюди : зб. есе / перекл. з польської П. Кислиці ; заг. ред. та допов. А. Ярової. – Суми, 2013. – 93 с. : іл.

С. Побожій: примітки, художнє редагування та дизайн обкладинки; згадується у тексті – с. 33, 54.

Екземпляр приватної бібліотеки С. Побожія. Інскрипт: *«Пану Сергею Ивановичу Побожему за огромный вклад в приготовление этого перевода. Сердечно поздравляю. Сумы, 19.12. 2013 г.»*

Софія Київська: Візантія. Русь. Україна. Вип. III : зб. наук. пр., присвяч. 150-літтю з дня народження Єгора Кузьмича Редіна (1863–1908) / відп. ред. д-р іст. наук, проф. Ю. А. Мицик ; упоряд. Д. С. Гордієнко, В. В. Корнієнко. – К., 2013. – С. 21, 207, 383, 395, 397, 661, 666.

У періодиці

О. Т. [Олексій Титаренко]. Від редакції // Галерея. – 2004. – № 4. – С. 37.

Привітання редакції журналу з приводу 50-річчя С. Побожія.

«/.../ С. І. Побожій, поїхавши до Сум, працює як справжній НДІ. У кожному числі «Галереї», у всякому разі, справжня маленька дисертація».

У частині видань вміщено екслібриси М. М. Бондаренка, виконані упродовж 1980-х – 2000-х років.

[Привітання С. Побожію від редакції часопису «Сумська старовина» з нагоди 50-річного ювілею] // Сумська старовина. – 2004. – №№ XIII–XIV. – С. 105.

Вміщено малюнки : «Софроніївська пустинь» (2000) – с. 73, «Спасо-Преображенська церква у Путівлі» (2002) – с. 185.

«Відсвіти»: враження від світу // Там само. – С. 106.

Про виставку «Відсвіти» у галереї мистецтв «Академічна».

«Творчий процес, на думку С. Побожія, – це діалог з попередніми художниками. Наприклад, у «Куличанському краєвиді» (2003) відчутний відголос «Пейзажу з вітрилом» Р. Фалька. Творчість цього художника, як і Сезанна, відіграла велику роль у формуванні автора як мистецтвознавця і художника».

[Інформація про вихід друком книги С. Побожія «З історії українського мистецтвознавства»] // Сумська старовина. – 2005. – №№ XVI–XVII. – С. 170.

[Інформація про вихід книги С. Побожія «Валентин Серов і Сумщина» (Суми : Університетська книга, 2005)] // Сумська старовина. – 2006. – №№ XVIII–XIX. – С. 234.

Даниленко Н. Нова книга нашого мистецтвознавця // Академіх. – 2006. – 10 лют. – № 1 (43). – С. 4 : іл.

Про презентацію дослідження С. Побожія «Валентин Серов і Сумщина» у галереї мистецтв «Академічна» на мистецькому вечорі «Діалоги з Серовим».

[Інформація про вихід книги С. Побожія «З історії українського мистецтвознавства»] // Образотворче мистецтво. – 2006. – № 2 (58). – С. 119.

Даниленко Н. «Це великий, сильний талант!» : вернісаж Миколи Чехова у мистецькій галереї «Академічна» // В двух словах. – 2006. – 13 апр. – № 15 (27). – С. А6.

Участь мистецтвознавця С. Побожія у вечорі «Художник Микола Чехов», який відбувся в мистецькій галереї «Академічна» Української академії банківської справи.

Гаврилів І. Андрій Тарковський – сумське відлуння. Виставка графіки «Солярис» у галереї мистецтв «Академічна» // В двух словах. – 2006. – 11 жовт. – № 41 (53). – С. 7 : іл. : «Човен» (2003), «Пам'яті М. Чехова» (2006).

Про персональну виставку графіки «Солярис» у галереї мистецтв «Академічна».

«Реальні мотиви природи інтерпретовані /.../ у дусі однойменного фільму Андрія Тарковського. /.../ Його твори – це, скоріше, образотворча філософія, співзвучна мисленню великого кінематографіста, а не низка асоціацій, породжених фільмом».

Відвідайте музей! // Академіх. – 2006. – 16 жовт. – № 6 (48). – С. 2.

Про відкриття в УАБС музею: *«І особливо багато попрацювали /.../ мистецтвознавець, доцент кафедри соціально-гуманітарних дисциплін академії С. І. Побожій...».*

[Даниленко Н.] «Солярис» Сергія Побожія // Академіх. – 2006. – 11 листоп. – № 7 (49). – С. 4 : іл. : «Солярис» (2006).

Матвєєв І. Він не гнався за славою // Сумська життя (Суми). – 2006. – 27 дек. – № 6. – С. 4.

На мистецькому вечорі в УАБС, присвяченому 150-й річниці українського художника П. О. Левченка, кандидат мистецтвознавства С. Побожій презентував свою книгу «Петро Левченко і Сумщина». Є фото.

[Оголошення про вихід друком наукового видання С. Побожія «Бубновий валет і Сумщина»] // Сумська старовина. – 2007. – № XXIII. – С. 148.

Наодинці з вічністю. Що шукав у древньому Путивлі відомий український художник? // В двух словах. – 2007. – 7 лют. – № 5 (69). – С. 7.

Про вихід книги «Петро Левченко і Сумщина», її презентацію у Харківському художньому музеї та мистецький вечір, присвячений 150-річчю від дня народження П. О. Левченка у галереї мистецтв «Академічна». Наведено уривки з книги.

Гвоздик О. Під одною обкладинкою «Академічна» презентувала альбом «Художники Сумщини» // В двух словах. – 2007. – 21 лют. – № 7 (71). – С. 6.

Згадується С. Побожій – автор частини текстів про митців в альбомі.

Федорина А. Тіні забутих предків по-лебединські // Україна молода (Київ). – 2007. – 5 лип. – № 118 (3149). – С. 8.

Про мистецьку акцію у Семиротівці, яку підготував сумський художник І. Швачунов; виставку просто неба творів, написаних учасниками пленеру.

«Де з'являлися Бурлюки, там з'являлося життя», – каже про талановиту родину Сергій Побожій».

Князев В. Бурлюк с нами. В Сумах відкрилась виставка картин, посвященная нашему земляку // В двух словах. – 2007. – 19 верес. – № 37 (101). – С. 14.

Згадується твір С. Побожія на виставці етюдів, написаний під впливом модернізму, зокрема Д. Бурлюка.

Лл. : «Лейт-лінії руху» (2007).

Даниленко Н. Будетлянин Давид Бурлюк // Академіх. – 2007. – 3 жовт. – № 5 (53). – С. 4.

Згадується С. Побожій як один з організаторів 125-річчя з дня народження Д. Бурлюка.

Даниленко Н. Діалоги з Бурлюком // Академіх. – 2007. – 8 листоп. – № 6 (54). – С. 4.

Про мистецький проект «Будетлянин Давид Бурлюк», його третій етап, який проходив з 18 по 20 жовтня. Згадується С. Побожій і проректор академії А. Ярова як організатори цього проекту.

Гвоздик О. Необыкновенная выставка. Что коллекционируют сотрудники УАБД // В двух словах. – 2007. – 5 груд. – № 48 (112). – С. 12.

Про виставку живопису та графіки з приватних зібрань викладачів і співробітників УАБС в галереї «Академічна». Згадується С. Побожій як організатор цієї виставки та автор твору «Віддзеркалення», представленої на виставці.

Вертіль О. Від ідей до результатів // Урядовий кур'єр (Київ). – 2007. – 13 груд. – № 234. – С. 6.

Аналізується культурно-мистецьке життя на Сумщині за 2007 рік. Згадується С. Побожій, який разом з проректором УАБС А. Яровою розробив програму заходів, присвячених 125-річчю від дня народження Д. Бурлюка.

Гвоздик А. «Бубновый валет» и Сумщина». Имена известные и забытые в новой книге Сергея Побожия // В двух словах. – 2008. – 23 янв. – № 4 (119). – С. 12.

«Еще одна примечательная особенность книги «Бубновый валет» и Сумщина». Она, не отступая ни в чем от научного исследования, написана ясным и каждому доступным языком, что является большой редкостью для подобного рода исследований/.../»

Гвоздик А. «Академическая», но не академичная // В двух словах. – 2008. – 17 сент. – № 38 (153). – С. А12.

Згадується С. Побожій – ініціатор створення галереї «Академічна».

Лесина Ю. «Академической галерее – 10!» // Ваш шанс (Суми). – 2008. – 17 сент. – № 38. – С. 22А.

«... галерее (благодаря /.../ плодотворной работе инициатора ее создания и руководителя Сергея Побожия) удалось /.../ стать одной из заметных точек на культурной карте нашего города».

Костина В. Юбилей галереи // Панорама. – 2008. – 17–24 сент. – № 38. – С. 3.

У зв'язку з 10-річним ювілеєм галереї мистецтв «Академічна» згадується її засновник і керівник доцент С. Побожій.

Вертіль О. Мистецька гордість України // Сумщина (Суми). – 2008. – 24 верес. – № 107 (19520). – С. 3.

Про галерею мистецтв «Академічна» УАБС НБУ. Згадується ініціатор її створення.

Гончарова Н. Галереї мистецтв «Академічна» – 10 років! // Академіх. – 2008. – 29 верес. – № 6 (61). – С. 4.

Згадується С. Побожій – засновник галереї.

Статва М. Як ми потрапили на обкладинку буклета // Академіх. – 2008. – 29 верес. – № 6 (61). – С. 4.

Про створення буклету до 10-річчя галереї мистецтв «Академічна» та участь у ньому С. Побожія та студентів.

[Інформація про вихід друком монографії С. Побожія «Забуті художники і Сумщина»] // Сумський історико-архівний журнал. – 2008. – № IV–V. – С. 217.

[Даниленко Н.] Галерея «Академічна». 10 років мистецтва та культури в академії // Академіх. – 2008. – 28 серп. – № 5(60). – С. 4.

Згадується керівник галереї «Академічна». Іл. : «Selva oscura» (2004).

«Пастелі митця «Путівль увечері» (2003), «Selva oscura» (2004), «Стежка у минуле» (2004) прикрашають читальний зал бібліотеки академії».

Юхимець Г. Забуті художники, повернуті імена // Сумська старовина. – 2008. – №№ XXV. – С. 332.

Рецензія на монографію С. Побожія «Забуті художники і Сумщина».

«При вивченні творчості забутих художників автор спирається на міцну джерелознавчу базу – архівні документи, статті з періодики тих часів, спогади. У книзі використано значний історико-краєзнавчий матеріал, який дозволив не тільки закрити білі плями у біографії митців, але й був використаний дослідником при визначенні часу написання творів».

Про авторів // Там само. – С. 350.

Вміщено біографічні відомості, є фото.

Юхимець Г. Забуті імена з мистецької провінції // Образотворче мистецтво. – 2009. – № 2. – С. 152.

Рец. на кн. «Забуті художники і Сумщина» (2008).

[Інформація про отримання третьої премії конкурсу «Мистецтвознавець-2008», оголошеного журналом «Образотворче мистецтво»] // Образотворче мистецтво. – 2009. – № 2 (70). – [текст на звороті обкл.].

«Третю премію присуджено кандидату мистецтвознавства Сергієві Побожію із Сум за матеріали про Д. Бурлюка (стаття «Будетлянин Давид Бурлюк». – ОМ. – 2008. – № 1).

Павло Рудий [Г. Вишеславський] «Ілля Рєпін і Сумщина» // Галерея. – 2009. – № 3–4. – С. 62.

Рецензія на книгу С. Побожія «Ілля Рєпін і Сумщина» (2009). Указується, що автор дослідження – ведучий рубрики з питань ціноутворення на твори мистецтва у журналі «Галерея».

Єфремова В. Митці Слобожанського краю // Вітчизна (Київ). – 2009. – № 7–8. – С. 173–176.

Згадуються малюнки олівцем С. Побожія на ювілейній виставці «Художники Сумщини» у Будинку художника (м. Київ) з нагоди 25-річчя утворення Сумської обласної організації НСХУ.

До вернісажу – творча «бронза» // Сумщина. – 2009. – 18 верес. – № 102–103 (19660–19661). – С. 1.

Про вручення С. Побожію третьої премії у конкурсі «Мистецтвознавець–2008», оголошеному журналом «Образотворче мистецтво», – за публікації 2008 року.

Гвоздик А. «Увидишь ты, что все явления – знаки...» // В двух словах. – 2009. – 18 сент. – № 37 (205). – С. 16 : іл. : «Сумеречный лес» (2009), «Selva oscura» (2004).

Про виставку творів члена НСХУ С. Побожія у галереї «Академічна».

«К сожалению, за рамками вполне заслуженных похвал (очевидно, в силу сложившегося за эти годы стереотипа восприятия) остались представленные на выставке живописные работы. Между тем, о них, на наш взгляд, можно и нужно говорить как о настоящем открытии года, явившем нам незаурядного художника с неповторимым философским взглядом на мир».

Невская Е. Жемчужные зерна Сумщины // Ваш шанс. – 2009. – 23 сент. – № 38. – С. 23А.

Про творчий вечір у відділі мистецтв обласної бібліотеки з нагоди 25-річчя творчої діяльності та 55-річчя від дня народження С. Побожія.

«Одним из первых, кто приоткрыл завесу незнания, кто занялся поисками и обнародовал в Сумах никому не известные сведения о вышеупомянутых личностях-легендах [Казимир Малевич, Давид Бурлюк, Максимилиан Волошин], был Сергей Иванович Побожий».

Илья Репин и Сумщина // Данкор (Суми). – 2009. – 23 сент. – № 38. – С. А14.

Презентація нової монографії С. І. Побожія «Ілля Рєпін і Сумщина» у обласній науковій бібліотеці. Є фото.

Кленова О. Искусство VS провинция // Панорама. – 2009. – 30 сент. – 7 окт. – № 40 (564). – С. 18.

Про міжнародну конференцію «Художник у провінції» та презентації видань, в т. ч. монографії С. Побожія «Ілля Рєпін і Сумщина».

Куда пойти? // Панорама. – 2009. – 16–23 сент. – № 38 (562). – С. 20.

Голова Сумської обласної організації НСХУ Іван Гапochenко рекомендує сумчанам відвідати виставку члена НСХУ С. Побожія «Selva oscura» у галереї «Академічна».

Илья Репин и Сумщина // Данкор. – 2009. – 23 сент. – № 38 (883). – С. 14 : фото.

Про монографію «Илья Репин і Сумщина», яка була представлена на творчому вечорі С. Побожія з нагоди 25-річчя його творчої діяльності.

Левченко В. «Selva oscura» // Академіх. – 2009. – 29 сент. – № 8 (71). – С. 4.

«9 вересня у галереї мистецтв «Академічна» відкрилася четверта персональна виставка члена Національної спілки художників України, доцента кафедри соціально-гуманітарних дисциплін академії Сергія Побожія, присвячена 25-річчю його творчої діяльності».

Янина И. Корни и стебли моего прошлого // Панорама. – 2009. – 14–21 окт. – № 42 (566). – С. А16.

У галереї мистецтв «Академічна» відкрилась виставка «Selva oscura» С. Побожія.

«Корни и стебли моего прошлого» (2003) – ключевая работа на выставке. Ее название взято художником из рассказа И. Бунина «Роза Иерихона». В ней я увидела дерево как ось Вселенной с разросшейся корневой системой, буквально вырванной автором из земли».

Номинанты рейтинга «Золотая десятка» в области культуры // Панорама. – 2009. – 28 окт. – 4 нояб. – № 44 (568). – С. 17.

«б) Сергей Побожий – за персональную выставку «Selva oscura», приуроченную к 25-летию творческой деятельности».

Гвоздик А. Между отчаянием и восторгом // В двух словах. – 2009. – 27 нояб. – № 47 (215). – С. 16.

Про монографію С. Побожія «Илья Репин і Сумщина».

«/.../ сумчанин, кандидат искусствоведения Сергей Побожий без преувеличения сделал настоящее открытие – выбор художником сюжетов тех или иных картин, утверждает он, был обусловлен сменой трех фаз его психофизиологического состояния: маниакальной, депрессивной или же нейтральной».

Марчук В. Репин – Сумщина – академія // Академіх. – 2009. – 25 груд. – № 11–12 (74–75). – С. 8.

Про вихід монографії «Илья Репин і Сумщина».

Віктор Марчук – викладач УАБС НБУ.

[Інформація про вихід у світ монографії С. Побожія «Илья Репин і Сумщина»] // Сумський історико-архівний журнал. – 2009. – № VI–VII. – С. 190.

Ткаченко В. Новий погляд на Репіна // Образотворче мистецтво. – 2009. – № 4. – 2010. – № 1. – С. 152.

Рецензія на книгу «Ілля Репін і Сумщина».

«Безперечно, книжка «Ілля Репін і Сумщина» відзначається науковою новизною і має практичну користь для мистецтвознавців, істориків і краєзнавців, а також всіх, хто цікавиться історією та культурою Сумщини».

Хвостенко Г. Давид Бурлюк – у рідних «шатах» // Сумщина. – 2010. – 6 січ. – № 3 (19710). – С. 4.

«Осередком цих досліджень стала Українська академія банківської справи національного банку України, конкретно – група науковців і мистецтвознавців під орудою Алли Ярової та Сергія Побожія».

Голод Ю. Забуті художники // Життя Лебединщини (Лебедин). – 2010. – 23 січ. – № 7 (10481). – С. 2.

Згадується монографія «Забуті художники і Сумщина» (2008), в якій приділена значна увага художникам Ю. Бразоль та О. Красовському.

Акічев Ш. Ілля Репін і Сумщина // Сільські горизонти (Конотоп). – 2010. – 17 лют. – № 15 (1883). – С. 4.

Рецензія на книгу «Ілля Репін і Сумщина».

«Цікавим розділом монографії є розділ «Репін у Конотопі» про відносини Репіна і Драгомирова».

Шаміль Мулламович Акічев – науковий співробітник Конотопського краєзнавчого музею ім. О. М. Лазаревського.

Дудченко В. Події і люди тижня // Будьмо разом (Лебедин). – 2010. – 6 трав. – № 18 (630). – С. 2.

Про персональну виставку кандидата мистецтвознавства і сумського художника С. Побожія у Лебединському міському художньому музеї ім. Б. К. Руднева.

Кравченко В. Пастель, акварель, малюнок // Життя Лебединщини. – 2010. – 15 трав. – № 38 (10512). – С. 2 : фото, іл. : «Спогади про седнівський сад».

Про персональну виставку С. Побожія у Лебединському міському художньому музеї ім. Б. К. Руднева, на якій було представлено 20 творів графіки (пастель, акварель, малюнок олівцем).

«Слід відзначити, що Сергій Побожій – один із небагатьох художників на Сумщині, який цілеспрямовано працює в галузі пастелі, всіляко пропагуючи цей вид графічного мистецтва у місті Суми та за його межами».

Кукучка Д. Виставка в харизматичному Лебедині творів викладача Сергія Побожія // Академіх. – 2010. – 25 трав. – № 5 (80). – С. 4.

«Поезія в його роботах – це ніби віртуальна реальність, яку я бачу в таких композиціях, як «Нічні птахи», «Корни и стебли моего прошлого». Твір

«Спогад про седнівський сад якимось магнетизмом притягує до себе і погляд, і душу».

Даніела Кукучка – студентка УАБС НБУ.

Високі нагороди мистецтвознавцю // Академіх. – 2011. – 21 марта. – № 3 (89). – С. 4.

Про нагородження керівника галереї мистецтв «Академічна» Почесною відзнакою Сумської міської ради «За заслуги перед містом» III ступеня.

Гриневиц Л. На четырех языках – о любви // Ваш шанс. – 2011. – 7–14 сент. – № 36. – С. 31А.

У галереї мистецтв УАБС відбувся вернісаж «Глівіцькі імпресії». Є фото.

«... результаты этого сотрудничества кратко, но на научной основе проанализировал основатель и руководитель галереи доцент Сергей Побожий...».

Мудрик П. Дослідник Слобожанщини // Суми і сумчани (Суми). – 2011. – 18 листоп. – № 46. – С. 8.

У науковій бібліотеці УАБС відбулася презентація книги Стефана Таранушенка «Наукова спадщина. Харківський період. Дослідження 1918–1932 рр.», в якій взяв участь С. Побожій.

Даниленко Н. Міжнародні пленери стануть традиційними // Академіх. – 2012. – 28 верес. – № 7 (104). – С. 4.

Про відвідання у галереї «Академічна» виставки за результатами II Міжнародного мистецького пленеру в Сумах Анни Завіши-Кубіцкої з м. Глівіце та вручення сертифікату С. Побожію, який свідчить про те, що його твір зберігається у зібранні музею у м. Глівіце.

Янина И. «Диалоги в пространстве культуры». Пастельные вариации Сергея Побожия в галерее «Академическая» // Ваш шанс. – 2012. – 17 окт. – № 42. – С. 38А.

«Обращение к творчеству мастеров прошлых эпох обогатило и его искусствоведческий кругозор, и собственную манеру письма как в сюжетно-тематической, так и в формообразующей среде. Символично-знаковый видеоряд пастелей автора – это своеобразные иллюстрации к собственному прочтению, видению и пониманию истории искусства в контексте «диалогов в пространстве культуры».

Савченко М. Діалоги у просторі культури // Академіх. – 2012. – 9 листоп. – № 8–9 (105–106). – С. 8.

Про персональну виставку у галереї «Академічна».

«Але для мене перлиною виставки, моїм «чарівним триптихом» став «Діалог з О. Красовським». Я просто не можу описати свої емоції від першого враження про цей витвір мистецтва. Дивишся на твори і розумієш, що занурюєшся у казку з її відчуттям всюдисущого дива, чарами, ірреальним світлом і загадковими постатями».

Марія Савченко – студентка УАБС НБУ.

Смєхов В. М. [Власенко В. М.] Вибране. Favourites. Із зібрання Української академії банківської справи Національного банку України / Галерея мистецтв «Академічна» ; уклад. С. І. Побожій ; відп. за вип. А. Г. Ярова. – [Суми, 2012]. – 58 с. // Сумський історико-архівний журнал. – 2012. – № XVIII–XIX. – С. 153.

Рецензія на альбом, в якому представлені твори українських і зарубіжних митців із мистецького зібрання УАБС НБУ.

Невская Е. Корпоративная коллекция. Что общего между Киево-Могилянской академией, немецким Deutsche Bank и УАБД в Сумах? // Ваш шанс. – 2013. – 22–29 мая. – № 21. – С. 30А.

Про виставку творів із мистецького зібрання УАБС НБУ у Сумській муніципальній галереї. На вернісажі виставки С. Побожій прочитав лекцію про формування корпоративних мистецьких колекцій у банках.

Гельмінтінов А. Діалоги у просторі мистецтва // Життя Лебединщини. – 2013. – 29 трав. – № 41(10819). – С. 3.

Про виставку «Діалоги у просторі мистецтва», на якій було представлено триптихи, виконані у техніці пастелі О. Красовського «Вночі» і С. Побожія «Діалоги з О. Красовським».

«Сумські етюди» українською // Академіх. – 2013. – 27 груд. – № 13 (120). – С. 5.

«/.../ Сергій Побожій зупинився на художній «лінії» книги: /.../ Логічною видалася також ідея щодо ілюстрації видання творами польських та українських художників – учасників Міжнародного мистецького пленеру, який став можливим завдяки зусиллям пана Хабера».

Даниленко Н. «З мистецького зібрання 90-х» // Академіх. – 2013. – 27 груд. – № 13 (120). – С. 14.

Про виставку сумських митців 1990-х рр., твори яких входили до першої корпоративної галереї «Айстра» у м. Суми.

«Під час цього мистецького заходу керівник галереї С. І. Побожій запропонував присутнім подивитися фільм про художню колекцію, а потім надав слово багатьом художникам».

Лесина Ю. «Мистецтвознавчі нариси». Монографія С. Побожія пропонує по-новому поглянути на історію і культуру краю // Ваш шанс. – 2014. – 19–26 февр. – № 8. – С. 22А, 30А.

«Монографії такого плану – не тільки представляючі інтерес для узкопрофільних спеціалістів, но вполне востребованные обычными людьми, не равнодушными к культуре и искусству, – за последние двадцать лет практически не издавались».

Лесина Ю. Шевченкиана в Сумах // Ваш шанс. – 2014. – 5 марта. – № 10. – С. 23А.

Про виставку графіки «Художнику і поету», присвячену 200-річчю від дня народження Т. Шевченка у галереї «Академічна». Згадується керівник галереї. За його словами: *«интерес к этой теме у сумских творцов огромен...»*.

З Тарасом у серці // Академіх. – 2014. – 24 квіт. – № 4–5 (124–125). – С. 7.

Про участь делегації від УАБС НБУ, до складу якої входив С. Побожій, яка 12–14 березня взяла участь у Шевченківських читаннях та VIII Аукціоні надій в Черкасах.

Александр Шеховцов / Харьковская организация союза дизайнеров Украины, Творческое объединение «Буриме», «Харьковский Дом ученых» : [буклет выставки]. – [Харьков, 2014].

«Низкий поклон и благодарность искусствоведам, музейным и галерейным работникам, без их интереса к художнику творческая жизнь лишается точек опоры и координат, в которых должен ориентироваться современный живописец». У переліку згадано : «Побожий С.» – с. 2.

Клименко В. Твоя революция. Ритмы и размышления этих дней. – Сумы, 2014.

У збірці сумського поета вміщено вірші: «Каспар Давид Фридрих. К первой лекции Сергея Побожия» – с. 17–18. «Поль Сезанн. Ко второй лекции Сергея Побожия» – с. 19–20.

Клименко В. Отзыв на лекции С. Побожия из цикла «Имена» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: www.bulatovichclub.org

«Закончен цикл лекций «Имена», прочитанный и вложенный в наши души Сергеем Ивановичем. Мы как бы увидели ряд отражений. Иногда мы видели дальний лес, отраженный в тихом озере. Иногда на поверхности блистало солнце – слишком яркое, заставлявшее зажмурить глаза. Потом озеро покрывалось рябью от ветра или даже высокими волнами с белыми гребешками, которые противоречили самой возможности видеть отражения. Но каждый раз мы внимательно вглядывались в озеро, надеясь увидеть в нем самих себя. И многое рассмотрели и увидели. Спасибо человеку, предоставившему нам такую возможность!».

Maluja nasze miasto // Mieski Servis Informacyjny – Gliwice (Польща). – 2014. – 21–22 мауа. – № 692. – S. 10.

Про VII Міжнародний мистецький пленер «Мое місто» у м. Глівіце (Польща), в якому взяли участь митці з України та Польщі. Згадується С. Побожій. Фото учасників пленеру.

ІМЕННИЙ ПОКАЖЧИК

Айналов Д. – 79

Аксьонов І. – 4, 61

Алфьорови – 13

Александрочкін Ю. М. – 12

Барт В. – 4, 14, 92

Белічко Н. Ю. – 144

Берладіна О. – 94
Бескорса В. М. – 145
Білецький О. І. – 1
Білокінь С. І. – 153
Білосельські-Білозерські – 137
Блок О. – 136
Бондаренко М. М. – 15
Бразоль Ю. – 7, 106
Бразоль-Леонтєва Ю. – 10, 71, 119
Брешко-Брешковський М. – 116
Брускетті-Митрохіна А. Я. – 16
Бурлюк Д. Д. – 4, 5, 17, 99, 102, 133
Вазарі – 107
Васильєв Ф. – 41
Веніг О. К. – 18
Вербицький А. О. – 19
Вишеславський Г. – 129, 158
Власенко В. М. – 116
Власовський К. – 7, 10, 98, 101, 148
Волосков О. – 134, 136
Гавриленко Г. І. – 20, 147
Гапоченко І. – 42
Гапоченко Ю. – 43
Гейнсборо Т. – 93
Гоген П. – 96
Гончарова Н. – 66
Горбачов Д. – 40
Гордєєв Д. П. – 1, 110
Гордієнко Д. С. – 79
Гребенщиков С. Я. – 152
Грищенко Н. П. – 21
Грищенко О. – 4
Дега Е. – 86, 135
Делакруа – 84
Діаз де ла Пенья – 109
Добужинський М. В. – 54
Драгомиров М. І. – 8, 69
Драгомирова-Лукомська С. – 69
Драгомирови – 2, 10
Драгомирови Михайло та Софія – 8
Дюран-Рюель П. – 85
Дяченко О. – 44
Ернст Ф. Л. – 22
Жулінський М. – 45, 78
Звагельський В. Б. – 13
Зінгер – 137
Зякун А. І. – 157

Іванов В. – 137
Ігор, князь – 62, 77
Капністи – 2, 10
Колесніков С. Ф. – 116
Комаров Б. – 7, 10, 57, 83
Корнієнко В. В. – 79
Коро К. – 109
Крамської І. М. – 23, 41
Красиков М. М. – 153
Красовский А. А. – 72, 113
Красовський О. – 7, 33, 58, 91
Крачковський С. П. – 10, 74, 139
Кузьменко О. Д. – 155
Купрін О. – 134
Левітан І. – 100
Левченко П. О. – 3, 10, 55, 60, 114, 130
Ломикін К. М. – 24
Майковський І. Д. – 25
Малаков Г. – 144
Малевич К. – 4, 26, 40
Мамонтов М. А. – 117, 141
Маринич М. Я. – 27
Матвеев О. Т. – 10, 28
Матюнін П. П. – 29
Мельничук Л. Ю. – 154
Мироненко В. О. – 156
Миронов О. – 79
Михайличенко В. – 46
Мицик Ю. А. – 79
Мікеланджело – 107
Міклашевський А. – 146
Мілле Ф. – 109
Мозговий І. П. – 73, 76-78, 82
Мунк Е. – 112
Накамулі (Бек) В. Є. – 30
Нестеров М. – 10, 115, 138
Никонова А. А. – 59
Нівінський Г. Г. – 31
Нікольська О. О. – 32
Олександр III – 137
Папета С. і О. – 40
Петніков Г. – 65
Петров-Водкін К. С. – 10, 33, 58, 91
Пиотровский М. Б. – 59
Півторак С. – 47
Пікассо – 61, 88
Поленов В. Д. – 80

Половнікова С. – 151
Прокопчук О. – 48
Редін Є. К. – 1, 34, 79, 81, 120
Рєпін І. Ю. – 8, 10, 64, 68, 76, 80
Рембрандт ван Рейн – 95
Рерих Н. К. – 66, 72
Рубенс П. П. – 90
Руссо Т. – 109
Савчук О. О. – 153
Садовський О. – 39, 49, 73
Свєдомські (О. О., П. О.) – 35
Сезанн П. – 89
Серебрякова З. – 8
Серов В. О. – 2, 8, 10, 36, 118, 121, 123, 142
Сидор-Гибелінда О. – 129
Сіробаба М. – 50
Смірнов В. – 51
Солдатов Г. – 52
Сологуб Ф. – 137
Столбіна Н. Л. – 37
Сторчай О. В. – 149
Сумцов М. Ф. – 1, 79, 101, 119, 120
Таранушенко С. А. – 1, 153
Терентьєв В. С. – 58, 71
Ткаченко В. – 147
Трутовський К. – 41
Українка Леся – 73
Фальк Р. Р. – 4, 38, 75, 87, 136, 143
Федевич Л. К. – 67, 146, 148
Федорук О. К. – 70
Харитоненки – 2
Ходак І. О. – 150
Цветаєва М. – 66
Чехов М. – 124, 132
Швачунов І. – 53, 122, 131
Шміт Ф. І. – 1, 97
Штернберг В. – 136
Щербаківський Д. – 150
Щербатови – 2
Ярова А. Г. – 9

Передмова

Горбачов Д. Краєзнавець усенького світу

Хронологія життя і діяльності

I. Публікації

Окремі видання

У книгах

У збірниках наукових праць

У журналах

У газетах

Каталоги виставок

II. З неопублікованого

III. Наукове редагування та рецензування

IV. Участь у виставках

V. Твори С. Побожія у музейних, корпоративних і приватних колекціях

VI. Література про С. Побожія

У книгах

У періодиці

Іменний покажчик

До уваги користувачів!

У серії «Краєзнавці Сумщини», започаткованій Сумською обласною універсальною науковою бібліотекою у 1995 році, вийшли друком біобібліографічні покажчики:

«Геннадій Петров : до 60-річчя від дня народження» (1996, 56 с.),

«Віктор Терлецький : до 60-річчя від дня народження» (1996, 40 с.),

«Павло Сапухін» : до 105-річчя від дня народження» (1998, 52 с.),

«Лада Сапухіна» (1998, 20 с.),

«Григорій Діброва : до 50-річчя від дня народження» (2001, 94 с.),

«Борис Ткаченко : до 65-річчя від дня народження» (2002, 28 с.),

«Яким Кривко : до 100-річчя від дня народження» (2003, 32 с.),

«Сергій Побожій» (2004, 92 с.),

«Володимир Голубченко : до 70-річчя від дня народження» (2007, 58 с.),

«Петро Кисиленко : до 95-річчя від дня народження» (2008, 54 с.),

«Володимир Дудченко» (2009, 48 с.),

«Віктор Звагельський : до 55-річчя від дня народження» (2010, 126 с.),

«Юрій Ступак : до 100-річчя від дня народження» (2011, 36 с.),

«Геннадій Петров : до 75-річчя від дня народження». – 2-ге вид. (2011, 74 с.),

«Віктор Терлецький : до 75-річчя від дня народження». – 2-ге вид. (2011, 70 с.),

«Іван Абрамов» (2012, 30 с.),

«Іван Рябенко» (2012, 30 с.),

«Борис Ткаченко : до 75-річчя від дня народження». – 2-ге вид. (2012, Ч. I. – 63 с.; Ч. II. – 34 с),
«Микола Андрєєв (1920–1995)» (2013, 27 с.),
«Іван Рябінін (1834–1912)» (2014, 38 с.).